



บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ทฤษฎี แนวคิด และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันนำไปสู่การตั้งสมมติฐาน

ในบทนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาการนำเสนอ เพื่อความเข้าใจแนวทางการศึกษาพฤติกรรม
เบี่ยงเบนของนักเรียน(วัยรุ่น) ออกเป็น 2 ส่วนคือ

แนวคิดและแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับ "พฤติกรรมเบี่ยงเบน" ของวัยรุ่น

1. การนิยามพฤติกรรมเบี่ยงเบน
2. ลักษณะของพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ศึกษาครั้งนี้

การอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

การทบทวนทฤษฎีอันนำไปสู่การวิจัย ก็เป็นการตั้งสมมติฐานที่อยู่ภายใต้กรอบทฤษฎี ดังนี้

1. กลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่ "การควบคุมทางสังคม"
 - 1.1. ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม หรือทฤษฎีพันธะทางสังคม
(Social Control Theory or Social Bond Theory)
 - สมมติฐานที่ 1 - 4
 - 1.2. ทฤษฎีการขังขัง (Containment Theory)
 - สมมติฐานที่ 5
 - 1.3. แนวคิดทางการขังขังการกระทำผิด (Deterrence Doctrine)
 - สมมติฐานที่ 6
2. กลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่ "การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน"
 - 2.1. ทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน
(Differential Association)
 - สมมติฐานที่ 7
 - 2.2. ทฤษฎีการกำหนดเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน
(Differential Identification)
 - สมมติฐานที่ 8

2.3. ทฤษฎีการเสริมแรงที่แตกต่างกัน

(Differential Reinforcement)

- สมมติฐานที่ 9

2.4. ตัวแปรเพศ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน - สมมติฐานที่ 10

แนวคิด และแนวทางการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น

(Methodology of Studying Delinquency)

1.1. การนิยามพฤติกรรมเบี่ยงเบน (พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์, 2529)

การนิยาม "ความเบี่ยงเบน" เป็นการกำหนดขอบเขตของการศึกษาความเบี่ยงเบนและเป็นการกำหนดขอบเขตความสนใจเฉพาะบางแง่มุมของพฤติกรรมเบี่ยงเบนด้วย ซึ่งนิยามพฤติกรรมเบี่ยงเบนใน Sociology of Deviant Behavior สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

- นิยามเชิงบรรทัดฐาน (Normative Definition) และ
- นิยามเชิงสัมพันธภาพ (Relativistic Definition)

นิยามเชิงบรรทัดฐานให้นิยามว่า " ความเบี่ยงเบน " หมายถึง พฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม ผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงหมายถึงบุคคลผู้ที่จะละเมิดบรรทัดฐานของสังคม ในขณะที่นิยามเชิงสัมพันธภาพให้นิยามว่า "ความเบี่ยงเบน" หมายถึงพฤติกรรมที่ถูกนิยามว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ซึ่งถูกนิยามโดยบุคคลภายนอกที่เรียกว่า "ผู้นิยาม" ดังนั้นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงหมายถึงผู้ที่ถูกนิยามว่ามีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

การนิยามที่แตกต่างกันจึงนำไปสู่จุดสนใจในการศึกษาอย่างแตกต่างกัน

นิยามเชิงบรรทัดฐานสนใจศึกษาผู้ที่ละเมิดบรรทัดฐาน และพยายามหาคำอธิบายว่าทำไมบุคคลเหล่านั้นจึงมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่นิยามเชิงสัมพันธภาพมุ่งความสนใจไปยังผู้นิยามความเบี่ยงเบน จึงไม่ได้สนใจถึงตัวผู้ที่แสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยพยายามทำความเข้าใจ

วิจัยและสร้างทฤษฎีว่า คนอื่นๆทำการนิยามบุคคลหนึ่งๆว่าเป็นผู้เบี่ยงเบนได้อย่างไร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาในแนวทางของ นิยามพฤติกรรมเบี่ยงเบนเชิงบรรทัดฐานเป็นหลัก

ดังนั้น พฤติกรรมเบี่ยงเบน ตามนิยามเชิงบรรทัดฐาน จึงมักถูกให้ความหมายบนฐานคติ (Assumption) ของการศึกษา "ความเบี่ยงเบน" ที่ว่าในการอยู่ในสังคมผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) บุคคลจะได้รับเอาบรรทัดฐานของสังคมเข้าไปในตนเอง (Internalizing the social norms) ให้ตัวของบุคคลเองปฏิบัติตัวตามระเบียบแบบแผน ตามข้อกำหนดของสังคมหรือสถาบัน ซึ่งเป็นบรรทัดฐานที่เกิดขึ้นจากความคาดหวังของบุคคลต่างๆในสังคมร่วมกัน ดังนั้นระเบียบของสังคมเป็นสิ่งที่มิชั้นและขาดไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าทุกคนในสังคมจะปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่ว่านั้น ดังเช่น สถาบันการศึกษามีกฎระเบียบ แต่มิใช่ว่านักเรียนทุกคนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้น เมื่อมุ่งมองไปยังระดับหรือความมากน้อยของ "ความเบี่ยงเบน" นั้น รวมทั้งปัจจัยหรือสาเหตุของความเบี่ยงเบน จึงเป็นการพิจารณาถึงสาระสำคัญของพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั่นเอง

พฤติกรรมเบี่ยงเบน จึงเป็นพฤติกรรมที่แตกต่าง หรือฝ่าฝืน หรือขัดแย้งกับมาตรฐานที่สังคมยอมรับหรือวัฒนธรรมภายในระบบกลุ่มของสังคมนั้นๆ (Gould & Kolb, 1964:196) ซึ่งก็คือการที่บุคคลใดๆกระทำในลักษณะที่แตกต่างหรือผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคม ลักษณะต่างที่ว่านี้อาจเป็นทัศนคติ มาตรฐานเชิงศีลธรรม รวมทั้งพฤติกรรมที่เห็นได้ชัด (Walman, 1973:98) การละเมิดบรรทัดฐานของสังคม เป็นความหมายเดียวกันกับการละเมิดความคาดหวังของสถาบัน อันถือเป็นระเบียบแบบแผน เป็นความชอบธรรมที่สังคมควรจะมีร่วมกัน (Cohen, 1965)

กล่าวโดยสรุป นิยามเชิงบรรทัดฐานมีฐานคติอยู่ในทุกๆระบบสังคมมี "บรรทัดฐาน" เพื่อการจัดระเบียบให้บุคคลในหน่วยสังคมปฏิบัติตนในแนวทางที่สอดคล้องกัน เพื่อความสามานฉันท์ (Consensus) บรรทัดฐานจึงเป็นกฎเกณฑ์ (Rule) หรือความคาดหวัง (Expectation) ที่หน่วยสังคมกำหนดขึ้น ในขณะที่นิยามเชิงบรรทัดฐานได้แบ่งพฤติกรรมทางสังคมออกเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้อง (Conforming Behavior) กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Norm-Violating or Deviant Behavior) บรรทัดฐานทางสังคม จึงหมายถึง กฎร่วมกันนำแนวพฤติกรรมของบุคคลในแง่มุมต่างๆของชีวิตทางสังคมไปสู่แบบแผนที่เป็นระเบียบและสามารถทำนายได้ ดังนั้น พฤติกรรมเบี่ยงเบนก็คือพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐานของหน่วยสังคม และผู้เบี่ยงเบนก็คือผู้ที่ละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมนั้นเอง สำหรับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนก็มีความคาดหวังของโรงเรียน และของครอบครัวต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น กฎระเบียบของโรงเรียน หรือความคาด

หวังของบิดามารดา เมื่อนักเรียนประพฤติละเมิดบรรทัดฐานของโรงเรียน เช่น สูบบุหรี่ หนีโรงเรียน จึงถือว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ข้อดีของการใช้นิยามเชิงบรรทัดฐานก็คือ สภาพความเป็นวัตถุวิสัย(Objectivity) ของนิยาม โดยสามารถวัดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้จากการอนุমানหรือสังเกต หรือวัดเอาพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานที่มีอยู่ เริ่มต้นจากขั้นตอนที่แรกคือการชี้ชัดถึงบรรทัดฐานที่มีอยู่ และวัดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานนั้น ดังนั้นการวิจัยแบบวิทยาศาสตร์ในการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงเริ่มตั้งแต่การตั้งจุดสนใจในการศึกษาว่าทำไมนักเรียนจึงละเมิดบรรทัดฐาน การตั้งสมมติฐานเก็บข้อมูล ประมวลผลทางสถิติอย่างเหมาะสมเพื่อทดสอบสมมติฐาน จนถึงการสรุปผลก็จะชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ ดังนั้น การใช้นิยามเชิงบรรทัดฐานจึงก่อให้เกิดจุดประสงค์ในการสืบค้นพฤติกรรมเบี่ยงเบนอยู่ 2 ประการ คือ

1. การพรรณาลักษณะความเบี่ยงเบน
2. การหาคำตอบว่า " ทำไมนักเรียนจึงมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน " หรือ " นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้อย่างไร "

ซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ในการวิจัยในครั้งนี้ ที่ศึกษาลักษณะ ปริมาณ กับสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนในกทม. ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ในการพรรณาลักษณะผู้ที่เบี่ยงเบนจากการใช้นิยามเชิงบรรทัดฐาน การศึกษาจึงไม่ควรถือความสนใจในลักษณะพิเศษของผู้เบี่ยงเบนแต่ละคน แต่กลับพยายามศึกษาถึงลักษณะโดยรวมของผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยทั่วไปที่แตกต่างไปจากผู้ที่ไม่เบี่ยงเบน ที่มาของข้อมูลเรื่องความเบี่ยงเบนได้มากจากการใช้แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อให้ผู้ตอบเปิดเผยตนเองว่าเป็นผู้ที่เคยมีพฤติกรรมละเมิดบรรทัดฐานหรือไม่ (Self reported involvement in norm-violating behavior) หรือใช้สถิติเกี่ยวกับผู้เบี่ยงเบนในพื้นที่ต่างๆ อันเป็นข้อมูลทุติยภูมิประกอบการวิจัย เพื่อสร้างข้อสรุปทั่วไปเชิงประจักษ์ (Generalization) เพื่อที่นักสังคมวิทยาจะได้หลักสากล เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียน

1.2. ลักษณะของความเบี่ยงเบนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ลักษณะของความเบี่ยงเบนของนักเรียนซึ่งเป็นวัยรุ่น มีหลายลักษณะมากมายนับไม่ถ้วนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงได้ศึกษาเพียงลักษณะความเบี่ยงเบนสำคัญ และมีกพบเห็นอยู่เสมอในกรุงเทพมหานคร โดยเทียบจากบรรทัดฐานที่ยึดถือกันในปัจจุบันคือ กฎกระทรวงฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2515) ออกความตามคำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2512 (มีสาระสำคัญโดยสังเขป (ในภาคผนวก) รวมทั้งความคาดหวังของครูอาจารย์ บิดามารดา ที่มีต่อนักเรียนในบทบาทของความเป็นนักเรียน ลักษณะความเบี่ยงเบนของนักเรียนที่ศึกษาครั้งนี้จึงประกอบความเบี่ยงเบนรวมทั้งสิ้น 16 ด้วย

1. ทุจริตในการสอบ
2. ขาดเรียน(โดดเรียน)
3. ไว้ผมยาวผิดระเบียบของโรงเรียน
4. กลับบ้านดึกกว่าที่ทางบ้านกำหนด
5. ลักขโมย
6. ทำร้ายร่างกายผู้อื่น
7. ซัดเซ้นตามสาธารณะสมบัติ
8. แต่งกายผิดระเบียบ
9. แสดงกิริยาวาจาไม่สุภาพ
10. สูบบุหรี่
11. ดมสุรา
12. เที่ยวสถานค้าประเวณี
13. เที่ยวดิสโก้เทค ผับ บาร์
14. เล่นเกมส์ตู้
15. ชอบไปทำสวย ทำเท่ทำตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ
16. เล่นสแน็กเกอร์

การอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

การอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบน ถูกอธิบายแตกต่างกันไปในหลายๆสาขาที่แตกต่างกัน เช่น ในทางชีววิทยาเน้นปัจจัยที่เกิดจากภายในตัวผู้เบี่ยงเบนเอง จิตเวชเน้นศึกษาปัจจัยทางจิต ส่วนทางสังคมวิทยาจะมองสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนว่าเกิดจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมของผู้เบี่ยงเบน นักสังคมวิทยาจึงพยายามมองแรงกดดันและอิทธิพลของการเสียดสีแบบในสังคมที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน การค้นหาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลให้เกิดความเบี่ยงเบนดังกล่าวไม่ได้ทำในลักษณะเดาสุ่ม แต่อาศัยแนวทางทางมโนทัศน์ทางทฤษฎี(Theoretical Concepts)ที่เห็นพ้องต้องกันในหมู่นักสังคมวิทยา ส่วนการพิจารณาหน่วยวิเคราะห์(Unit of Analysis) ทฤษฎีเชิงบรรทัดฐานบางกลุ่มมุ่งสนใจไปที่การวิเคราะห์ระดับมหภาค หรือระดับจุลภาคที่แตกต่างกัน ซึ่งการพิจารณาระดับมหภาค มีพื้นฐานจากมโนทัศน์ที่มุ่งความสนใจไปที่ลักษณะของสภาพแวดล้อมทางสังคมระดับกว้าง และพยายามอธิบายแบบแผนกว้างๆที่ก่อให้เกิดการผันแปรด้านพฤติกรรมเบี่ยงเบน อาทิ ชนชั้นทางสังคม ลักษณะชุมชน หรือสถาบันทางสังคม เช่น ทฤษฎี "Anomie" (Robert K.Merton, 1957) ในทางตรงข้ามการใช้ทฤษฎีระดับจุลภาค จะใช้มโนทัศน์ที่วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมในวงแคบหรือสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิด เช่น ความสัมพันธ์ทางตรงแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Relationship) และอิทธิพลที่กลุ่มต่างๆมีต่อบุคคล เช่น ทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน Differential Association Theory (Edwin H.Sutherland, 1947)

การทบทวนทฤษฎีอันนำไปสู่การวิจัย กับการจัดสมมติฐานในครั้งนี้อยู่ภายใต้กรอบทฤษฎีดังนี้คือ

1. กลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่ "การควบคุมทางสังคม"

(Social Control Theories Group)

1.1. ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม หรือทฤษฎีพันธะทางสังคม

(Social Control Theory or Social Bond Theory)

- สมมติฐานที่ 1 - 4

1.2. ทฤษฎีการขังขัง (Containment Theory)

- สมมติฐานที่ 5



1.3. แนวคิดทางการยับยั้งการกระทำผิด
(The Deterrence Doctrine)

- สมมติฐานที่ 6

2. กลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่ "การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน"

(Differential Association Theories Group)

2.1. ทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Association)

- สมมติฐานที่ 7

2.2. ทฤษฎีการกำหนดเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน

(Differential Identification)

- สมมติฐานที่ 8

2.3. ทฤษฎีการเสริมแรงที่แตกต่างกัน (Differential Reinforcement)

- สมมติฐานที่ 9

2.4. ตัวแปรเพศ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน - สมมติฐานที่ 10

1. กลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่ "การควบคุมทางสังคม"

กลุ่มทฤษฎีการควบคุมทางสังคม แตกต่างจาก กลุ่มทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม ที่อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างน้อย 2 ประการคือ ในประการแรกนั้น ในขณะที่กลุ่มทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคมมุ่งอธิบายว่า "อะไรคือสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบน?" (What causes deviance?) แต่กลุ่มทฤษฎีการควบคุมทางสังคมกลับพยายามศึกษาว่า "อะไรทำให้เกิดความกลมเกลียว ความลงรอยกัน หรือการยอมรับ และปฏิบัติตามบรรทัดฐาน (What causes conformity?) ในสังคมหรืออะไรเป็นสิ่งที่ยับยั้งมิให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน" นักทฤษฎีหลายท่านในกลุ่มนี้กล่าวว่า หากเราสามารถค้นหาสาเหตุที่ทำให้เกิดการปฏิบัติตามบรรทัดฐานได้ เราก็จะสามารถพบสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้อย่างอัตโนมัติ นั่นก็หมายความว่า การขาดปัจจัยที่ทำให้เกิดการปฏิบัติตามบรรทัดฐานในสังคม ก็คือสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั่นเอง

ประการที่สอง Differential Association Theories ต่างก็ปฏิเสธความคิดของพรอยด์ที่เชื่อว่า " พฤติกรรมเบี่ยงเบนสามารถเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือเกิดขึ้นเองตั้งแต่เกิด

เนื่องจากเป็นแรงขับเคลื่อนหนึ่ง (impulse) " แต่พวกเขากลับกล่าวว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนเกิดขึ้นเนื่องจากภาวะสังคมที่ไร้บรรทัดฐานหรือเกิดจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ในทางตรงข้ามนักทฤษฎี Social Control Theory ส่วนใหญ่ยอมรับแนวความคิดของพรอยด์ในระดับหนึ่งโดยโต้แย้งว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่จำเป็นต้องเกิดจากการเรียนรู้ แต่พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติ หากปราศจากการควบคุมที่เหมาะสม (Alex Thio, 1978; Hirschi Travis, 1982; 1969)

Social Control Theory จึงมีข้อสมมติฐานเบื้องต้นว่าตามธรรมชาติแล้วมนุษย์จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่ชอบทำอะไรตามบรรทัดฐานกฎเกณฑ์ เว้นจะมีบางสิ่งมาขัดขวางสิ่งที่ว่านั่นก็คือ "ความผูกพัน" (bonds) กับสถาบันทางสังคม ที่ยับยั้งไม่ให้บุคคลกระทำความผิด เมื่อความผูกพันดังกล่าวที่เป็นการควบคุมทางสังคมเสื่อมสลายหรืออ่อนแอลงจะทำให้มนุษย์ขาดสิ่งยับยั้ง จึงมีอิสระที่จะกระทำความผิด

ดังนั้น ภาพรวมของทฤษฎีการควบคุมทางสังคม จึงอยู่ที่การให้ความสำคัญต่อการควบคุมทางสังคมที่ทำให้เกิดการปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานความกลมเกลียวระหว่างสมาชิก และการขาดการควบคุมทางสังคมดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

1.1. Social Bond Theory (Hirschi, 1969)

- สมมติฐานที่ 1 และ 2

Travis Hirschi เป็นนักทฤษฎีการควบคุมทางสังคมอีกคนที่เสนอว่า "พันธะผูกพันกับสังคม" (bonds) เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตนตามบรรทัดฐาน (conformity) ตรงข้ามหากพันธะผูกพันนั้นอ่อนลงหรือเสื่อมสลาย คนเราก็จะแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน จากทฤษฎีพันธะทางสังคม (Social Bond Theory) ซึ่งเขียนโดย Travis Hirschi ในหนังสือเรื่อง Causes of Delinquency (1969) เป็นทฤษฎีหนึ่งในบรรดาทฤษฎีที่ว่าด้วยพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ได้กล่าวว่า ตามธรรมชาติของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตนั้นมีลักษณะที่จะปฏิบัติตนเบี่ยงเบน หรือขัดกับความคาดหวังของสังคมอยู่แล้ว พฤติกรรมเบี่ยงเบนเกิดขึ้นเนื่องจากการที่บุคคลขาดความผูกพัน (bond or ties) กับสังคม แต่มีสิ่งที่ยับยั้งควบคุมไม่ให้มนุษย์กระทำความผิด หรือแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนออกมา นั่นก็คือ

"ความผูกพันทางสังคม" (Social Control or Social Bonds)

Hirschi ได้มองความสัมพันธ์เดียวกันนี้จากจุดยืนทางจิตวิทยาว่าคนเราผูกพันตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างไร ซึ่ง Hirschi กล่าวว่า มีอยู่ 4 หนทางที่คนเราผูกพันตัวเอง (bond to) เข้ากับสังคมและหลีกเลี่ยงการแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน (หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่ามี 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิด ซึ่งแต่ละปัจจัยก็สามารถส่งผลต่อการกระทำผิดได้อย่างเป็นเอกเทศไม่ขึ้นต่อกัน ความผูกพันทางสังคมดังกล่าวนี้มีอยู่ 4 องค์ประกอบคือ

1. ความรู้สึกผูกพันกับบุคคลอื่น

(Attachment)

2. การมีข้อผูกมัดหรือการมีพันธะสัญญาต่อเป้าหมายที่ดีในอนาคต

(Commitment)

3. การเข้าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับ

(Involvement)

4. ความเชื่อในค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคม

(Belief)

เมื่อใดก็ตามที่ความผูกพันทางสังคมหรือสถาบันทางสังคมที่มุ่งหน้าตามองค์ประกอบทั้ง 4 ในการควบคุมพฤติกรรมเบี่ยงเบนอ่อนแอลงหรือเสื่อมสลายลง ก็จะทำให้บุคคลกระทำความผิดหรือแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ ซึ่งความผูกพันทางสังคมดังกล่าวข้างต้นมีความหมาย และรายละเอียดดังนี้คือความหมายของแต่ละองค์ประกอบของความผูกพันกับสังคม (Social bonds)

1. ความรู้สึกผูกพันกับบุคคลอื่นในสังคม (Attachment)

คือการที่บุคคลมีความ "ผูกพันทางความรู้สึก" (affective ties) และใส่ใจต่อความรู้สึกของผู้อื่นที่เป็นบุคคลนี้สำคัญ (significant others) หรือสถาบัน นอกจากเป็นความผูกพันทางจิตใจแล้ว ยังเป็นความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี (Superego or Conscience) อันเป็นความรู้สึกที่มีลักษณะของการคำนึงถึงผลประโยชน์ของบุคคลอื่น หรือของสังคมส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว ลักษณะเช่นนี้เป็นการซึมซับหรือรับเอาบรรทัดฐานทั้งค่านิยม ทศนคติ โดยเฉพาะความคาดหวังของสังคม) เข้าไว้ในตัวบุคคล (internalization of norms) ดังนั้นเมื่อบุคคลมีความรู้สึกผูกพันดังกล่าว บุคคลนั้นก็ยากที่จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ ความรู้สึกผูกพันดังกล่าวอาจเป็นความผูกพันต่อบิดามารดา เพื่อนครูอาจารย์ หรือสถาบันต่างๆ เช่น สถานศึกษา สถานที่ทำงาน เป็นต้น เหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดในความ

ผูกพันทางสังคมที่ประกอบไปด้วยมิติทางจริยธรรมที่ยับยั้งไม่ให้บุคคลกระทำผิด (ไม่ว่าบุคคลจะรู้สึกว่าได้ประโยชน์จากการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมหรือไม่ก็ตาม)

Hirschi ได้ศึกษาพบว่า แหล่งของความรู้สึกผูกพันที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมหรือยับยั้งการกระทำผิดของวัยรุ่นมี 3 แหล่งคือ บิดามารดา โรงเรียนกับ เพื่อน และความผูกพันต่อบุคคลหรือแหล่งดังกล่าวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน

Hirschi ได้กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นที่มีความรู้สึกผูกพันอยู่กับบิดามารดาของเขามากจะมีโอกาสที่จะก้าวเข้าไปสู่สถานการณ์ของการกระทำผิดได้น้อย จากผลงานวิจัยที่ผ่านมาของ Hirschi ได้ชี้ให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบิดามารดามากเท่าไร นั่นหมายถึง เขาก็จะมีความผูกพันและยึดถือหรือเห็นแก่บิดามารดาของเขามากขึ้นเท่านั้น และโอกาสที่เขาจะกระทำผิดก็ต่ำลง เพราะเด็กวัยรุ่นได้ใช้เวลาส่วนมากของเขากับบิดามารดา ซึ่งการใช้เวลาของเด็กวัยรุ่นเช่นนี้ อาจเรียกได้ว่าเป็นองค์ประกอบย่อยอันหนึ่งในการป้องกันการกระทำผิด นอกจากนี้ Hirschi ยังได้กล่าวว่า เด็กๆที่มีความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดามากเท่าไร เด็กวัยรุ่นก็จะยิ่งผูกพันอยู่กับความคาดหวังของบิดามารดามากขึ้นเท่านั้น และเขาก็จะยิ่งผูกพันกับการปฏิบัติตามบรรทัดฐานของระบบสังคมต่อไป

Hirschi ศึกษาพบว่า ครอบครัวแตกแยกมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็ก (แต่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับต่ำ) สิ่งแวดล้อมในครอบครัวจะเป็นต้นตอของความรู้สึกผูกพัน เนื่องจากบิดามารดาจะเป็นตัวแบบบทบาท และสอนเด็กถึงพฤติกรรมที่จะถูกยอมรับในสังคม ในกรณีของเด็กวัยรุ่น พวกเขาจะแสดงออกทางความรักและความเคารพต่อบิดามารดา การเป็นมิตรกับคนอื่น ๆ การทำงานหนักเพื่อพัฒนาทักษะภูมิปัญญา เป็นต้น อันนำไปสู่ความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน ความรัก ชอบ ภูมิใจในโรงเรียน ในการวิจัยของ Hirschi ได้ถามถึงว่านักเรียนใส่ใจกับความคิดต่างๆที่ครูมีต่อตัวนักเรียนเองหรือไม่? คำถามประโชคนี้เป็นคำถามหลักที่ใช้วัดความรู้สึกผูกพันที่มีต่อบุคคลอื่นๆ ซึ่งจากผลงานวิจัยของเขาได้แสดงให้เห็นว่า เด็กนักเรียนชายที่ไม่ค่อยสนใจว่าครูจะคิดอย่างไรเกี่ยวกับเขานั้นจะมีโอกาสกระทำผิดได้มากกว่า ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง



ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Crawford-Brown, Claudette P.J.A. (1993) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเสียระเบียบทางพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น ในวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่อง Study of the Factors Associated with the Development of Conduct Disorder in Jamaican Male Adolescents ที่ Rutgers State University of New Jersey-New Brunswick โดยใช้ตัวแบบหลายมิติทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างการเสียระเบียบทางพฤติกรรม (Conduct Disorder) กับ 3 ปัจจัยหลักคือ ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางกลุ่มเพื่อน ปัจจัยทางชีววิทยา ผลการวิจัยยอมรับเพียง 2 สมมติฐานโดยพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัวกับการแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กวัยรุ่น แต่มีความสัมพันธ์เพียงเล็กน้อยระหว่างปัจจัยทางครอบครัวกับความรุนแรงของพฤติกรรมเบี่ยงเบน และไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางชีววิทยากับทั้งการแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน และความรุนแรงของพฤติกรรมนั้น ผู้วิจัยครั้งนี้ได้อ้างไปถึงนโยบายสังคมว่า ควรมองลึกซึ้งไปถึง ปัจจัยต่างๆทางครอบครัว ที่มีผลต่อการเสียระเบียบในพฤติกรรมของวัยรุ่น ซึ่งปัจจัยทางครอบครัวเฉพาะสำคัญที่ Crawford-Brown และ Claudette กล่าวถึงได้แก่การไม่มีแม่ การใกล้ชิดกับแม่น้อย และการแสดงตัวแบบบทบาทของพ่อแม่ทางลบ ข้อค้นพบหลักของการศึกษานี้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ซึ่งให้เห็นว่า Parents-child Socialization เป็นตัวป้องกันพฤติกรรมเชิงอาญาในครอบครัวผิวดำใน Caribbean ที่อเมริกาเหนือและอังกฤษได้

Sokol-Katz, Jan Susan (1993) ศึกษาว่าโครงสร้างของครอบครัวเพียงอย่างเดียวแล้วมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือเป็นเพราะว่าความผูกพันกับครอบครัวกับการกล่อมเกลาถึงความเชื่อในบรรทัดฐานของสังคมนั้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนใน The Relationships between Parental Attachment/Family Structure and Deviant Behavior: A Test of the Social Theory (Family Structure: Delinquency) โดยใช้ข้อมูลในการศึกษาจากโครงการ South Florida Youth Development Project ประกอบด้วยเด็กชาย 599 คนกับเด็กหญิง 629 คน วิเคราะห์แบบเส้นโยงว่าโครงสร้างของครอบครัวตามลำพังแล้วมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือเป็นเพราะว่า ความผูกพันกับครอบครัวกับการกล่อมเกลาถึงความเชื่อในบรรทัดฐานของสังคมนั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น การดื่มแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่ ใช้อาวุธเพศติด ขณะที่ควบคุม

ตัวแปรเพศ เพ่าพันธ์และเชื้อชาติแล้ว ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า โครงสร้างของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนใดๆเลย อย่างไรก็ตามก็แสดงผลทางอ้อมว่า โครงสร้างของครอบครัวมีผลโดยตรงอย่างมีนัยสำคัญ ต่อความผูกพันต่อครอบครัว (Family Attachment) ซึ่งความผูกพันต่อครอบครัวนั้นเอง จะส่งผลถึงความแปรผันในแต่ละพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น สำหรับแต่ละพฤติกรรมเบี่ยงเบนแล้วพบว่า ความผูกพันต่อครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างมาก (ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความผูกพันต่อครอบครัวรวมทั้งไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับโครงสร้างของครอบครัว)

Henry, Bill Conard (1993) ได้ทดสอบตัวแบบของการพัฒนาพฤติกรรมต่อต้านสังคม เรื่อง Initials Tests of a Development Model of Antisocial Behavior (Delinquency) ในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกที่ The University of Wisconsin-Madison โดยพยายามศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาของพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Antisocial) ในการศึกษาครั้งนี้แสดงถึงแบบแผนพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีความเสี่ยงที่จะกระทำผิด หรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ผ่านปัจจัย 5 ประการคือ การควบคุมพฤติกรรมที่ของวัยเด็กตอนต้น, การจัดการของครอบครัวเสียระเบียบ ไม่มีประสิทธิผล, ความล้มเหลวทางการศึกษาและทางสังคมของวัยรุ่น, ประสบการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด รวมทั้งการสนับสนุนของเพื่อนในการกระทำผิด ซึ่งตัวแบบ (Model) ในการศึกษาครั้งนี้แสดงถึงแบบแผนพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีความเสี่ยงที่จะกระทำผิด หรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ผ่านปัจจัยประการหนึ่งคือ การจัดการของครอบครัวที่เสียระเบียบ ไม่มีประสิทธิผล

ในลักษณะที่ Amin, Shaheena (1992) เรียกว่า ปัญหาของครอบครัว, ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่, ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็กวัยรุ่น ในการศึกษาเรื่อง Female Delinquency, Family Problems, and Parental Interaction among Adolescent Mothers Who have Dropped Out of School. University of Arizona., (Thesis MS.) ถึงการพัฒนาพฤติกรรมเบี่ยงเบนในวัยรุ่นที่เป็นหญิง นอกจากนี้ยังพิจารณาลักษณะทางกายภาพ (Physical Traits) ความรู้สึกส่วนบุคคล (Personal Feelings) ทิศนคติระหว่างวัยรุ่นที่เป็นหญิง การรับรู้ถึงโรงเรียน พ่อแม่ โดยใช้แบบสอบถาม 143 ข้อคำถามสอบถามเด็กวัยรุ่นจาก Center for Adolescent - Parents Program, Tucson พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก เป็นสาเหตุหลักของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในวัยรุ่นหญิง ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การใช้ยาเสพติดมีความสัมพันธ์กันระหว่าง ครอบครัวที่มีปัญหา ขาดความใส่ใจในต่อเด็กวัยรุ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึง

เสนอว่า การให้ความรักความอบอุ่น และการเอาใจใส่ต่อเด็ก จะทำให้พฤติกรรมเบี่ยงเบนลดลงได้

Sutphen, Richard David (1993) ได้ศึกษาวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่อง The Evaluation of A Multisystemic Treatment Program for High-risk Juvenile Delinquent ที่ University of Georgia, Athens - Clark County (Georgia) Juvenile Court ในประเด็นของการหน้าที่ของครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยใช้การวิจัยแบบสำรวจเพื่อการวิเคราะห์ตัวแปรแบบพหุ (Multivariate Analysis)

Coughlin, Chris D.A. (1992) ได้ศึกษาภาวะไร้ระเบียบทางครอบครัวที่มีผลระยะยาวทางพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่อเด็กวัยรุ่น ในวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่อง Longitudinal Study of the Relationship between Family Coalitions & Adolescent Anti social Behavior จาก Oregon State University โดยมีจุดประสงค์ของการศึกษาเพื่อสืบค้นความสัมพันธ์ระหว่างแบบการปะทะสังสรรค์ของครอบครัว กับการประพฤตินิดของชายวัยรุ่น พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ กับเด็กวัยรุ่น เป็นตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมการต่อต้านสังคมของวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับคดีต่างๆ ขณะที่ควบคุมตัวแปร โครงสร้างครอบครัว การแก้ปัญหาของครอบครัว ความพึงพอใจในการแต่งงาน ความขัดแย้งกันของพ่อแม่ โดยศึกษา 68 ครอบครัวที่มีพ่อแม่ เก็บข้อมูลในปี 1984-1985 เมื่อเด็กอายุ 9-7 ปี และอีกครั้งในปี 1991 เมื่อเด็กอายุ 15-16 ปี ผลการวิเคราะห์ด้วยค่า Multiple Regression ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็ก ต่อความรุนแรงของพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่พบว่า ทักษะการแก้ปัญหาของครอบครัวและ Non-intact Family Structure เป็นตัวทำนายพฤติกรรมเบี่ยงเบนและความรุนแรงของพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีข้อน่าสังเกตอยู่ว่าเด็กวัยรุ่นที่เบี่ยงเบนมักมีทัศนคติทางลบต่อพ่อแม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ไม่เบี่ยงเบนในการศึกษาของ Duncan, David F. (1978) ในเรื่อง Attitude toward Parents and delinquency in Suburban Adolescent Males จาก State University of Coll Brockport, New York.)

Mawhorr, Tinal (1992) ศึกษาเรื่อง Unraveling the Attachment-Delinquency Link(Delinquency) จาก Bowling Green State Univ. ในวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก อ้างว่ามโนทัศน์ของความผูกพันทางสังคมมักได้รับความสนใจทั้งในจิตวิทยาพัฒนาการและการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น ในส่วนของจิตวิทยาพัฒนาการนั้นมักเน้น

ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็กและพบว่า การขาดความผูกพันนี้จะมีส่วนต่อการปรับตัวทางอารมณ์และจิตใจของเด็ก อย่างไรก็ตาม บทบาทเฉพาะของความผูกพันทางสังคมนี้ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นยังเข้าใจน้อย งานวิจัยที่ผ่านมามีปัญหาความสับสนทางโมทัศน์ และขาดระเบียบวิธีที่ไม่อาจให้ภาพความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันทางสังคมกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างสมบูรณ์ได้

Hollen beck Dial, Patti M. (1992) จาก Brigham Young University ได้มีผลงานวิจัยสำคัญอันหนึ่งในเรื่อง *Delinquency in Adolescence: Relationship of Perceptions of Family of Origin to Types of Delinquency* ที่ได้ให้ความชัดเจนว่า การรับรู้ของครอบครัวถึงการเป็นต้นตอของการที่เด็กมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นเป็นอย่างไร

นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยที่ให้ผลการศึกษาในทำนองเดียวกัน ถึงสิ่งแวดล้อมทางครอบครัว แบบของพ่อแม่ ที่มีต่อการติดแอลกอฮอล์ ในการศึกษาของ Johnson, Valerie & Pandina, Robert J. (1991) เรื่อง *Effects of the Family Environment on Adolescent Substance Use, Delinquency, and Coping Styles*. Center Alcohol Studies Rutgers University, Piscata NJ.

Le Blanc, Marc. (1990) ได้ศึกษาเรื่อง *Family Dynamics, Adolescent Delinquency, & Adult Crimiuinality*. Society of Life History Research Conference. จาก University of Montreal School of Psycho - Education, Research Group on Children's Maladjustment, Canada. พบว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นนั้น เป็นผลจากส่วนผสม (Mix) ของปัจจัยเฉพาะทางโครงสร้าง สิ่งแวดล้อม ความผูกพัน (Bonding) และ Constraint Factors ในความผูกพันและการควบคุมของพ่อแม่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Tolan, Patrick H. & Lorion, Raymond P. (1988) จาก DePaul Univ. เรื่อง *Multivariate Approaches to the Identification of Delinquency Proneness in Adolescent Males* ซึ่งเหมือนผลการศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นอื่นโดย Zitzow, Darryl (1990) ถึงเรื่อง *Ojibway Adolescent Time Spent with Parents/ Elder as Related to Delinquency and Court Adjudication Experiences* จาก PHS Indian Health Service White Earth Clinic, Minnesota

ในด้านการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนนั้น Sutphen, Richard David(1993) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรักษาและการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของ Athens-Clark County (Georgia) Juvenile Court ในวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก เรื่อง The Evaluation of a Multisystemic Treatment Program for High-risk Juvenile Delinquent ที่ University of Georgia ในปี 1993 โดยศึกษากลุ่มวัยรุ่น อายุ 10-14 ปี ทั้งวัยรุ่นผิวขาวและผิวดำที่เข้าร่วมในโครงการ สมมติฐานที่ตั้งขึ้นเพื่อทดสอบการฟื้นปรในพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น จากการศึกษารังนี้พบว่า การแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นจะต้องกระทำในหลายระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน โดยโปรแกรมของระบบการศึกษาจัดการที่ดีของครอบครัว อันเนื่องมาจากปัจจัยทั้ง 3 ประการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น ซึ่งปัจจัยสำคัญประการหนึ่งก็คือ การจัดการของครอบครัวเสียระเบียบ ไม่มีประสิทธิภาพนั่นเอง

นอกจากนั้นแล้วความรู้สึกผูกพันต่อเพื่อน ก็เป็นปัจจัยส่งเสริมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนด้วย เด็กวัยรุ่นที่มีความรู้สึกผูกพันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับเพื่อนที่ดีมากเท่าไร ก็จะมีความรู้สึกผูกพันในเรื่องของการกระทำผิดน้อยลงและมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดต่ำลง Hirschi ได้ค้นพบถึงความสัมพันธ์ที่กลับกันของความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดาและเพื่อนกับการกระทำผิดด้วย วัยรุ่นที่มีความรู้สึกผูกพันกับเพื่อนและต่อบิดามารดาสูง มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อย แต่ก็ได้มีการวิจัยอื่นๆดังเช่นของ Hindelang (1973) ที่ได้ผลสรุปตรงกันข้ามกับของ Hirschi นั่นคือ Hinderlang, Michael J.(1973) ได้ค้นพบว่าความรู้สึกผูกพันกับเพื่อนทำให้การกระทำผิดเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน(Matsueda, 1982; Marcos, 1980) นอกจากนี้ Henry, Bill Conard(1993) ยังพบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาของพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Antisocial) อีกประการหนึ่งก็คือ การสนับสนุนของเพื่อนในการกระทำผิด

จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยสมนึก ชีชาวลย์ (2529) โดยใช้จำนวนนักเรียนตัวอย่าง 238 คน จากการสุ่มแบบเจาะจง(purposive sampling)โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณภายใต้กรอบทฤษฎี Social Control Theory ของ Hirschi พบว่าองค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม (Attachment, Commitment)(รวมทั้ง Belief)ต่างก็มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการกระทำผิด ยกเว้นองค์ประกอบเกี่ยวกับ involvement และยัง

พบว่าความผูกพันที่มีต่อสังคมรวมทั้ง 4 ก็มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำผิดหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนที่ศึกษาคั้งนี้ นอกจากนี้พบว่าปัจจัยด้านการคบเพื่อนเกเรเป็นปัจจัยสนับสนุนให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ส่วนผลการเรียนเป็นตัวแปรแทรก (intervening variable) ความเข้มงวดกวดขันของโรงเรียนเป็นตัวแปรระบุเงื่อนไข (specification) ในความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันที่มีต่อสังคม กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน

การศึกษาคั้งนี้จึงพยายามศึกษาถึงความสัมพันธ์เหล่านี้อย่างถูกต้อง ซึ่งใช้สมมติฐานในทฤษฎีที่กล่าวถึงความผูกพันทางสังคมคือ " Social Control Theory " ของ Hirschi (1969) ที่ได้เสนอความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างความผูกพันทางสังคมกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น โดยกล่าวว่า หากเด็กวัยรุ่นได้รับความอบอุ่นจากพ่อแม่มากแค่ไหนเด็กก็จะรับรู้ถึงความคาดหวังของคนอื่น ๆ ที่มีต่อตัวเขา และค่านิยมหรือความรู้สึกของผู้อื่นด้วย ดังนั้น เด็กที่มีความผูกพันต่อสังคมในระดับต่ำก็จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้น จากแนวความคิดของ Social Bond Theory ก็การทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวิจัย โดยตั้งเป็นสมมติฐานที่ 1 ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 1 ยิ่งนักเรียนมีความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดา โรงเรียนมากเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลงเท่านั้น

2. การมีข้อผูกมัดหรือการมีพันธะสัญญาต่อเป้าหมายที่ดี (Commitment)

นอกจากปัจจัยด้านความรู้สึกผูกพันกับสังคมแล้ว ทฤษฎีพันธะผูกพันทางสังคมยังให้ความสำคัญกับ "การมีพันธะสัญญาต่อเป้าหมายในอนาคต" ซึ่งเป็นเรื่องของการคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์จากการที่บุคคลนำเวลา พลังงาน กำลังกาย กำลังใจ ความรู้ความสามารถของตนเองเข้าไปใช้ในกิจกรรมใดๆ พร้อมกับคำนึงถึงเป้าหมายคือ รายได้ ชื่อเสียง เกียรติยศ หรือผลประโยชน์อื่น ๆ ที่คาดว่าจะได้จากการกระทำใดๆ ที่ตนเองได้กระทำลงไปนั่นเอง การที่บุคคลใช้เวลาและพลังงานของตนเองไปในการกระทำที่เป็นที่ยอมรับ เช่น ในทางการศึกษา การทำงาน การพัฒนาทักษะทางอาชีพ ความทะเยอทะยานในอาชีพการงาน การสร้างธุรกิจการค้า หรือการสร้างชื่อเสียง ในประเด็นนี้จึงเกี่ยวข้องกับการมีเป้าหมายที่ดีและเป็นเป้าหมายที่สังคมยอมรับ โดยเฉพาะการมีเป้าหมายคือความทะเยอทะยานในอาชีพ หรือในการศึกษา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือการที่บุคคลใดได้ทุ่มเทความตั้งใจในการสร้างตนเองให้เจริญรุ่งเรืองแล้ว

ความคิดที่จะกระทำผิดหรือเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานก็จะลดน้อยลง ในทางตรงข้ามบุคคลที่มีพฤติกรรมละเมิดบรรทัดฐาน เช่น เป็นนักเที่ยว นักดื่มสุรา หรือสิ่งเสพติดต่างๆก็จะมีคามมุ่งมั่นน้อยต่อเป้าหมายในอนาคต การคำนึงถึงความคุ้มค่าของผลประโยชน์หรือจากต้นทุนนี้ จะเกิดขึ้นทั้งในการปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ของสังคม รวมทั้งเกิดขึ้นในการปฏิบัติตนเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ทางสังคมด้วย เนื่องจากบุคคลจะคำนึงถึงความคุ้มค่าระหว่างผลประโยชน์และต้นทุนของการกระทำ นั้นย่อมหมายความว่าถ้าบุคคลพิจารณาแล้วว่าจะได้รับประโยชน์จากระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม คนเราก็จะปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์เหล่านั้น แต่ถ้าต้องกระทำตามหรือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมแล้ว จะให้ผลประโยชน์ หรือผลกำไรน้อยกว่าสิ่งต่างๆที่บุคคลต้องลงทุนไป บุคคลก็จะไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และจะล่องละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคมเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองต้องการ นั่นคือการตัดสินใจที่จะกระทำผิดนั้นก็เป็นการไตร่ตรองอย่างสมเหตุสมผลแล้วเช่นกัน Hirschi ได้ยกตัวอย่างบุคคลที่ผูกมัดตน (committed) กับบรรทัดฐานของสังคมจะสังเกตเห็นว่าการเสี่ยงกับการติดคุก 1-10 ปี สำหรับการจี้เอาเงิน 10 ดอลลาร์นั้นเป็นเรื่องที่ไม่น่าเสี่ยง เพราะบุคคลนั้นจะพิจารณาแล้วว่าต้นทุนหรือความเสี่ยงกับการติดคุกนั้นมีค่าสูงกว่าเงิน 10 ดอลลาร์ที่ตัวเองจะจี้เอาไปไม่คุ้มกัน ซึ่งก็หมายความว่า เขาจะไม่จี้เอาเงินเพราะไม่คุ้มกับที่จะต้องติดคุก มิใช่เรื่องเฉพาะเวลาปัจจุบันเท่านั้น ยังมีเรื่องของเวลาในอนาคตเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย คือ หากบุคคลคิดถึงประโยชน์ที่จะได้รับ(stake) ในอนาคตที่คุ้มค่าแล้ว บุคคลก็จะยอมปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมขณะนี้ด้วย ตัวอย่างเช่น นักเรียนที่มีความทะเยอทะยานหรือความมุ่งหวังที่จะได้รับความสำเร็จในอาชีพการงาน และความมีชื่อเสียงในอนาคต บุคคลก็จะยอมปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และมีความขยันหมั่นเพียร เพื่อให้บรรลุถึงสิ่งที่ตนเองปรารถนาในอนาคต กล่าวคือ เมื่อเด็กที่มีความคาดหวัง(prospects)ที่จะได้รับความสำเร็จหรือความก้าวหน้าทางการศึกษาหรืออาชีพ ย่อมมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานสูงกว่าเด็กที่ไม่มีความคาดหวังดังกล่าว หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า เด็กที่ไม่กระทำผิด (คือเด็กดี) นั้นเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของกลุ่มของสังคม เพราะมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิบัติตามบรรทัดฐาน การที่พวกเขามองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิบัติตามบรรทัดฐาน เพราะพวกเขามีความคาดหวังที่จะได้รับความสำเร็จทางด้านการศึกษาและอาชีพการงานในอนาคต หรือจากเป้าหมายอื่นใดของสังคม ส่วน Hinderlang ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า สำหรับนักเรียนที่มองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากผลการเรียนอันถือว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง กลุ่มนี้จะมองว่า

การกระทำผิดเป็นการเสี่ยงและมองว่าการกระทำผิดจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผลการเรียนเสียไป เป็นผลให้มีความไว้มองในการกระทำผิดน้อย ตรงข้ามกับนักเรียนวัยรุ่นที่มีความปรารถนาทางการศึกษาต่ำ จะไม่ผูกพันหรือสนใจต่อความก้าวหน้าทางการศึกษาและความก้าวหน้าในอาชีพการงาน จึงมีโอกาสจะกระทำผิดมากกว่า

ดังนั้น การที่บุคคลมีความผูกพันอยู่กับเป้าหมายที่สังคมยอมรับ ก็จะช่วยให้เห็นหวังหรือยับยั้งไม่ให้บุคคลกระทำผิดได้ นั่นหมายความว่า ความยึดมั่นผูกพันกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับก็คือเรื่องของการมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิบัติตามบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ หรือแบบแผนเหล่านั้นนั่นเอง จากแนวความคิดของ Social Bond Theory ในปัจจัยด้าน Commitment ดังกล่าวสามารถนำเป็นแนวทางในการวิจัยโดยตั้งเป็นสมมติฐานที่ 2 ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 2 ยิ่งนักเรียนมีพันธะสัญญาต่อเป้าหมายที่สูงมากเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลง

3. การเข้าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับ (Involvement)

หมายถึง การหมกมุ่นหรือทุ่มเทเวลาให้หมดไปกับกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ข้อสมมตินี้เป็นข้อสมมติฐานเบื้องต้น ที่ยึดถือใช้ร่วมกันอย่างกว้างขวางในหมู่นักวิชาการที่เกี่ยวข้องว่า ถ้าบุคคลใดหมกมุ่นทุ่มเทอยู่กับการทำในสิ่งที่ดี หรือการกระทำต่างๆอันเป็นไปตามระเบียบบรรทัดฐานของสังคมแล้ว เขาก็จะไม่มีเวลาหรือโอกาสที่จะไปกระทำผิดหรือแม้แต่การกระทำผิดได้เลย เนื่องจากเวลาเป็นสิ่งที่จำกัด คนเราไม่สามารถจะกระทำอะไรได้พร้อมกันในหลายลักษณะ ฉะนั้นจึงเห็นว่าการที่บุคคลทุ่มเทเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือการกระทำตามแบบแผนที่สังคมยอมรับ ย่อมช่วยลดโอกาสหรือยับยั้งไม่ให้บุคคลกระทำผิดได้อย่างหนึ่ง ซึ่ง Sutherland ก็ยืนยันในความจริงข้อนี้ โดยเขากล่าวว่าพฤติกรรมที่สังคมยอมรับจะกินเวลาของบุคคลให้หมดไป ซึ่งก็เท่ากับเป็นการป้องกันบุคคลไม่ให้มีเวลาไปคบค้า หรือติดต่อเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ที่เป็นการกระทำผิดการเกี่ยวข้องกับจึงหมายถึง การที่บุคคลเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่สังคมยอมรับซึ่งนำไปสู่สถานภาพและความสำเร็จตามค่านิยมของสังคม และความสัมพันธ์ของพวกเขาต่อเป้าหมายในอนาคตนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการกระทำผิด (Wiatrowski, 1981)

กิจกรรมของเด็กวัยรุ่นที่มีคุณภาพ ตัวอย่างเช่น การใช้เวลาว่างในการทำงานบ้านเปรียบเสมือนเป็นทางที่นำมาซึ่งการได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งจะทำได้ทำงานหรือมีอาชีพที่มีสถานภาพสูงๆต่อไป

ในการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดของนักเรียนวัยรุ่นนั้น การเกี่ยวข้องกับกิจกรรมอื่นเป็นแบบแผนที่สังคมยอมรับของเหล่านักเรียนก็คือ กิจกรรมของโรงเรียนที่เป็นเรื่องทางวิชาการ และกิจกรรมของโรงเรียนที่ไม่เกี่ยวกับทางวิชาการ โดย Hirschi มองว่าการวัดความเกี่ยวข้องที่มีต่อกิจกรรมของโรงเรียนโดยใช้จำนวนการใช้เวลาในการทำการบ้าน(จำนวนชั่วโมงต่อวัน ที่ให้กับการทำการบ้าน)เป็นตัววัด และ วัดจำนวนเวลาที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆของโรงเรียน เช่น เล่นกีฬา เข้ากลุ่มชมรม ฯลฯ) พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 2 ลักษณะของโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำผิดหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ตัวแปรผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษาในฐานะที่เป็นตัวแปรหนึ่ง เนื่องจากจากการทบทวนงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนี้กับการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับระดับความสัมพันธ์ที่ได้จากตัวแปร Attachment กับ Commitment รวมทั้งจากการศึกษาของสมนึก ชีชาวลย์(2529)ก็ไม่พบว่าองค์ประกอบเกี่ยวกับInvolvement เช่นกัน

4. ความเชื่อในกฎเกณฑ์ของสังคม (Beliefs)

ปัจจัยอีกประการหนึ่ง ซึ่งถูกเสนอว่ามีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนก็คือ การมีความเชื่อถือในกฎเกณฑ์ทางสังคม การมีทัศนคติที่ดีต่อกฎเกณฑ์ทางสังคม อันเป็นเรื่องของการยอมรับค่านิยม หรือความเชื่อในเรื่องศีลธรรมที่ใช้ร่วมกันในสังคม (The Central Social Value System) ตาม Social Control Theory ถือว่าบุคคลในสังคมมีความแตกต่างกันในเรื่องของระดับ หรือขนาดของความเชื่อของ "ความถูกต้องทางจริยธรรม" กฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานของสังคม โดยมีข้อเสนอว่า ยิ่งคนเรามีความเชื่อหรือเชื่อถือในค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมน้อยลงเท่าไร เขาก็ยังมีแนวโน้มที่จะละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคมหรือมีการกระทำผิดมากขึ้น

สรุปได้ว่า "ความผูกพันทางสังคม" ตามทฤษฎีพันธะผูกพันทางสังคมที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยแต่ละองค์ประกอบหรือแต่ละปัจจัยดังกล่าว ก็สามารถส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างเป็นอิสระต่อกัน ในขณะที่องค์ประกอบด้วยทั้ง 4 มีความสัมพันธ์ต่อกันในเชิงบวก

อย่างไรก็ตาม สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้นำตัวแปรนี้มาเป็นตัวแปรหนึ่งในกรอบการวิจัย เนื่องจาก "ความเชื่อ" นี้ถูกวิจารณ์โดย Hirschi เองว่าเป็นการยากที่จะจัดการเชิงปฏิบัติการ(operationalize) เนื่องจากกระบวนการพัฒนาความเชื่อ เป็นสิ่งที่ซับซ้อน ผู้วิจัยจึงเกิดความไม่แน่ชัดของการแปรเปลี่ยนนิทัศน์ทางทฤษฎีไปสู่การวัด "ความเชื่อ" อย่าง

เหมาะสมเพียงพอสำหรับการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายสายสามัญและสายอาชีพในกรุงเทพมหานคร เพียงแต่ Hirschi ใช้นัยความหมายของ "การยับยั้ง" (conscience) ในความหมายของการพัฒนาส่วนของ Superego และได้วัดความหมายของ "ความเชื่อ" ณ ขั้นสุดท้ายของการพัฒนามากกว่าที่จะวัดตรงขั้นตอนต้นๆของการพัฒนาฯ (เช่น ideoกับการวัดตามแบบของ Wiatroski's) จึงใช้คำถามนี้ว่านักเรียนเคย "โกง" หรือไม่ เชื่อสัจธรรมในการกระทำบางสิ่งบางอย่างหรือไม่ หรือเคยรู้สึกไม่สบายใจเมื่อได้กระทำการที่ไม่ดีหรือไม่ เมื่อนักเรียนกระทำผิดแล้วความสำนึกของตนเองได้เตือนตนเองหรือไม่ เป็นต้น

ข้อวิจารณ์ทฤษฎีการควบคุมทางสังคมจากการศึกษาของ Travis Hirschi อันนำไปสู่ประเด็นปัญหาทางทฤษฎี: ผลงานวิจัยของ Wiatrowski

- สมมติฐานที่ 3 และ 4

ในการวิจัยของ Hirschi เกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นเด็กนักเรียน ได้ข้อค้นพบที่สนับสนุนทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory) ได้เป็นอย่างดี โดยพบว่าวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนที่มีองค์ประกอบทั้ง 4 ประการคือมีพันธะผูกพันกับสังคม (Social Bond) อย่างเห็นวามแน่นนั้นจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อย อย่างไรก็ตามการวิจัยของ Hirschi ได้รับการทดสอบเพิ่มเติมโดยคนอื่นๆอีกมากมาย เช่น Allen Liska และ Mark Reed (1985) ได้พบว่าความรู้สึกผูกพันทางจิตใจ (Attachment) กับบิดามารดา มีผลต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น แต่ความรู้สึกผูกพันทางจิตใจกับโรงเรียนไม่มีผลต่อความเบี่ยงเบนดังกล่าว

ในระยะต่อมาก็ได้มีผู้ศึกษาโดยใช้ทฤษฎีนี้ และมีข้อค้นพบทั้งทางสนับสนุนกับข้อบกพร่องของทฤษฎี นอกจากนั้น Empey, Lamar T. (1978) ก็ได้วิจารณ์ว่า ข้อสนับสนุนเชิงประจักษ์ทางทฤษฎีการควบคุมทางสังคมยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจาก Hirschi ไม่ได้พิจารณาว่าองค์ประกอบของความผูกพันทางสังคมทั้ง 4 ประการนั้น มีผลพร้อมกันต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นอย่างไร เพียงแต่ได้วิเคราะห์เชิงประจักษ์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 4 ด้วยกันเอง เขาตั้งสมมติฐานของความสัมพันธ์ระหว่าง attachment กับ commitment, ความสัมพันธ์ระหว่าง commitment กับ involvement, ความสัมพันธ์ระหว่าง attachment กับ belief ผลก็คือว่าเกิดข้อสงสัยขึ้น 3 ประการ คือ

1. ประการแรก องค์ประกอบของความผูกพันต่อสังคมทั้ง 4 ของ Hirschi มีความแตกต่างกันไม่ชัดเจน เพราะถ้าการแปรผันทางพฤติกรรมถูกอธิบายโดยปัจจัยทั้ง 4 ร่วมกันแล้ว เราก็ไม่สามารถแยกความแตกต่างของพันธะทางสังคมเชิงวิเคราะห์ได้

2. ทำไมองค์ประกอบของพันธะทางสังคมจึงถูกกำหนดขึ้นมาเพียง 4 องค์ประกอบ ทั้งๆ ที่ Hirschi ได้เสนอน่าจะพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆร่วมด้วย

3. ในขณะที่ความทะเยอทะยานในอาชีพ และความทะเยอทะยานในการศึกษาก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในทฤษฎีของ Hirschi แต่ก็ได้พิจารณาถึงระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ความสามารถของบุคคล รวมถึงอิทธิพลของบุคคลอื่นๆ (Significant others' influence) ประกอบการพิจารณาประเด็นนี้ด้วย เพียงแต่ Hirschi ได้ศึกษา zero-order correlation ระหว่างพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นกับชนชั้นทางสังคมไว้ว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นทางสังคม (Social class) กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน (1969) ถึงกระนั้นก็ตาม Hirschi (1969) ได้เสนอไว้เพียงว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจถูกบดบังด้วยตัวแปรที่ 3 บางตัว ที่เป็นตัวแปรแทรก ดังนั้นในการอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยองค์ประกอบของ Hirschi จึงควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติม (Wiatrowski, 1981)

ต่อมาการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นในกรอบของ Social Control Theory ได้ถูกนำมาศึกษาเพิ่มเติมและพัฒนาตัวแบบการวิเคราะห์ จากการพิจารณาเพียง 4 องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความผูกพันทางสังคมดังที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยได้พยายามวิเคราะห์ปัจจัยเพิ่มเติมให้สมบูรณ์กว่าตัวแบบอธิบายความผูกพันทางสังคมกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นของ Hirschi โดย Michael D. Wiatrowski, David B. Griswold และ Mary K. Roberts ซึ่งได้พิจารณาถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของ Hirschi ในลักษณะที่องค์ประกอบหรือตัวแปรทั้ง 4 ร่วมกันอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นพร้อมกัน (simultaneously) รวมทั้งค้นหาปัจจัยอื่นๆที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนฯ พร้อมทั้งนำเอาปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ความผูกพันของวัยรุ่นกับพ่อแม่ ผลการเรียน การนัดเที่ยวกับเพื่อนหรือเพื่อนต่างเพศ (Dating) กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นมีรูปแบบที่แตกต่างไปจากตัวแบบของ Hirschi

ในการวิจัยเรื่อง Social Control Theory & Delinquency โดย Michael D. Wiatrowski, David B. Griswold และ Mary K. Roberts (1981) ในปี ค.ศ. 1966

คณะวิจัยได้ศึกษาแบบระยะยาว(longitudinal) จากนักเรียนเกรด 10 จำนวน 2213 คน จาก 87 โรงเรียน โดยเก็บข้อมูล 5 ครั้ง และใช้ตัววัดคล้ายคลึงกับที่ Hirschi เคยใช้ในปี 1969 สุ่มตัวอย่างนักเรียนแบบ propabilistic ประกอบด้วยการสุ่มหลายขั้นตอน เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถเป็นตัวแทนนักเรียนเกรด 10 ที่สหรัฐอเมริกาได้โดยปราศจากอคติหรือความลำเอียง (Bachman, O'Malley, and Johnston, 1978) ผลการวิเคราะห์ที่ตัวแบบที่พบใหม่ได้แสดงให้เห็นข้อค้นพบในหลายประเด็น และมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากตัวแบบของ Hirschi โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้องค์ประกอบทั้ง 4 ประการของ Hirschi เพื่อการศึกษาซ้ำ และขยายความมากกว่าที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบขององค์ประกอบใหม่ กับพยายามพัฒนาและประเมินตัวแบบที่ได้ใหม่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ปัจจัยซึ่งต้องการให้สมบูรณ์กว่าตัวแบบของ Hirschi ซึ่งมุ่งศึกษา 3 ประเด็นคือ

1. เพื่อสร้างตัววัดแต่ละองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบคือ Attachment, Commitment, Involvement และ Belief กับศึกษาว่าแต่ละองค์ประกอบนั้น มีผลต่อองค์ประกอบอื่นในการอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างไร
2. เพื่อตรวจสอบอย่างใกล้ชิดถึงโครงสร้างของพันธะทางสังคม โดยการใช้การวิเคราะห์ปัจจัย(factor analysis) เพื่อค้นพบองค์ประกอบใหม่
3. เพื่อวิเคราะห์ multivariate 2 ประการเกี่ยวกับชนชั้นทางสังคม ความสามารถ และเกรดหรือผลการเรียน โดยถือว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งของพันธะทางสังคม และพบว่า ปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียน และเมื่อเร็วๆ นี้ Henry, Bill Conard(1993) ยังพบว่าตัวแปรความล้มเหลวทางการศึกษาและทางสังคมของวัยรุ่น ส่งผลต่อพฤติกรรมต่อต้านสังคม (antisocial) อีกด้วยการศึกษาในทำนองเดียวกันที่กล่าวถึงทรัพยากรของเด็กวัยรุ่น (Adolescent Resources) ได้แก่ ความสร้างสรรค์(Creativity) สติปัญญา(Intelligence) เงิน(Money) รูปร่าง(Body type) ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมได้ โดย Agnew, Robert(1990) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 3038 คนในเรื่อง Adolescent Resources and Delinquency ที่ Emory Univ. ในการให้ความสำคัญของประเด็นทางการศึกษานี้ Hurrelmann, Klaus และ Engel, Uwe จากมหาวิทยาลัย Bielefeld สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้ศึกษาถึงเชิงสำรวจในกลุ่มวัยรุ่นชาวเยอรมันตะวันตกจำนวน 1,717 คนที่มีอายุระหว่าง 12-16 ปี ในเรื่อง Delinquency as a Symptom of Adolescents Orientation toward Status and Success

และตีพิมพ์เผยแพร่ใน Journal of Youth and Adolescence กุมภาพันธ์ 1992 (หน้า 119-138) พบว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับการยอมรับและปฏิบัติตาม (Conformity) มาตรฐานของสังคม ในเรื่องชื่อเสียงศักดิ์ศรีเกียรติ และความสำนึก โดยพบว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถทางการศึกษาในลักษณะของ "การเรียนไม่จบ" อีกประการหนึ่งก็คือ ความล้มเหลวสถานภาพกับศักดิ์ศรีอย่างเต็มที่ในกลุ่มเพื่อน ด้วยเหตุนี้จึงนำข้อสันนิษฐานดังที่ได้กล่าวมานี้มาตั้งเป็นสมมติฐานว่า

สมมติฐานที่ 3 นักเรียนมีความสามารถทางการศึกษาในระดับสูงเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลงเท่านั้น

ในขณะที่ศึกษากันทฤษฎีระดับมหภาค Merton ซึ่งให้เห็นว่าเขาสนใจในแบบแผนกว้างๆ ในพฤติกรรมเบี่ยงเบน จึงมุ่งความสนใจไปที่เป้าหมายทางวัฒนธรรม (Cultural Goals) ว่า บรรทัดฐานทางสังคมอเมริกันถูกเร่งเร้าส่งเสริมให้ผู้คนบรรลุเป้าหมายทางวัฒนธรรมในด้านความสำเร็จทางวัตถุ เช่น การมีเงิน และวัตถุหรือสินค้าที่มีคุณค่าทั้งหลาย อันเป็นความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ กับการทะยานไปบนบันไดทางสังคม บรรทัดฐานทางสถาบันจึงเป็นการกำหนดว่าความสำเร็จทางวัตถุควรจะได้มาจากเครื่องมือที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม การเน้นหนักในเป้าหมายทางเศรษฐกิจมากเกินไปเช่นนี้ จึงเป็นแรงผลักดันบุคคลบางกลุ่มบางพวกไปสู่การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายตามวัฒนธรรมอเมริกันดังกล่าว ชนชั้นต่ำที่ด้อยโอกาสจึงตกอยู่ในภาวะไร้บรรทัดฐาน (Anomie) ในระดับที่รุนแรงมาก ดังนั้นชนชั้นต่ำจึงมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้เครื่องมือที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่นๆจึงเกิดขึ้น

Lee, Wansoo (1993) ศึกษาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกเรื่อง Social Resources, Social Networks, and Juvenile Delinquency : An Examination of the Strength of Ties ณ State University of New York At Buffalo มีจุดประสงค์ของการศึกษาคือ ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจของเด็กวัยรุ่นที่เบี่ยงเบน โดยเฉพาะการแสวงหาผลรวมของที่ตั้งเชิงโครงสร้าง (Structural Setting) ของความผูกพันทางสังคม (Social Ties) และทรัพยากรทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นโดยทบทวนแนวการศึกษาทางอาชญาวิทยาดั้งเดิมซึ่งถูกตีความโดยใช้ Social

Exchange Theory และ Social Network Perspectives ได้ข้อมูลจากผู้ตอบ 550 คน ที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมปลาย โดยมีสมมติฐานหลักได้แก่ การมีความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรส่วนบุคคล(Personal Resource) กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งทรัพยากรส่วนบุคคลหมายถึง พ่อแม่ ผู้ปกครอง รายได้การศึกษา ระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้การศึกษาถึงชนชั้นทางสังคม(Social Class)ก็ถูกทดสอบในการวิจัยของ Morash, Merry(1982) ในเรื่อง Relationships of Legal Reasoning to Social Class, Closeness to Parent, and exposure to a High level of Reasoning among Adolescents Varing in Seriousness of Delinquency. School Criminal Justice Michigan State University, East Lansing.

Yang, Shu-Lung (1992) ได้ศึกษาเรื่อง Juvenile Delinquency in a Transitional Chinese Society: An Assesment of a Social Disorganization Model in Capital Taipei(Taiwan) ที่ State University of New York at Buffalo(Thesis MSE.) การศึกษานี้เพื่อตอบสนองการเพิ่มขึ้นของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นในไทเป ซึ่งเคยศึกษาก่อนหน้านั้นโดย Shaw & McKay (1942,1969) ถึงตัวแบบการไว้ระเบียบทางสังคม(Social Disorganization Model) โดยใช้การเก็บข้อมูลโดย Self-report จากกลุ่มตัวอย่าง 1704 คน ที่มีอายุระหว่าง 13-17 ปีจากโรงเรียนชั้นมัธยมต้น และมัธยมปลายในไทเประหว่างช่วง 1-18 พฤศจิกายน รวมทั้งใช้ข้อมูลของทางราชการ นำมาวิเคราะห์หลายระดับรวมทั้ง Contextual Analysis แนวการศึกษาที่ไมซันเพื่อสืบค้นถึงสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นในไทเป โดยศึกษาทั้งตัวกำหนดระดับบุคคลกับตัวกำหนดทางโครงสร้างชุมชนด้วย ผลการศึกษาพบว่าสนับสนุน Social Organization Model อย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพบว่าชุมชนที่มีความยากจนสูง ผู้คนมีความแตกต่างหลากหลายกัน (Heterogenety) ประชากรหนาแน่น และครอบครัวไว้ระเบียบสูง โดยพบผลทางตรงของปัจจัยเหล่านี้ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน การวิเคราะห์เส้นโยงแสดงให้เห็นตัวแปรอธิบาย (Explanatory Variables) ส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น ผ่านตัวแปรแทรกของความผูกพันกับสถาบันต่างๆ และความผูกพันกับกลุ่มที่เบี่ยงเบน

ด้วยเหตุผลจากการศึกษาโดย Wiatrowski และคณะ กับเหตุผลใน Anomie Theory นี้ผู้วิจัยจึงคาดว่าอาจเป็นไปได้ที่นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างลักษณะกันย่อมมีความสัมพันธ์กับระดับของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้นจึงตั้งเป็นสมมติฐานในการวิจัยได้ว่า

สมมติฐานที่ 4 ยิ่งนักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้น



1.2. ทฤษฎีการยับยั้งการกระทำผิด (Containment Theory)

- สมมติฐานที่ 5

ในขอบเขตของทฤษฎีการควบคุมทางสังคม Reckless (อ้างใน Alex Thio, 1978) มีสมมติฐานว่า มีพลังที่ทรงอำนาจ (forceful power) บางอย่างที่สามารถผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน สมมติฐานนี้มีต้นตอมาจากสังคมวิทยา จิตวิทยา และสามัญสำนึก ที่ว่ามาจากสังคมวิทยาและสามัญสำนึกนั้น Reckless กล่าวว่าบุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเนื่องจากปัจจัยภายนอก หรือพลัง (forces) ทางสังคมวิทยาบางประการ เช่น ความยากจน ถูกกีดกัน ความขัดแย้งระหว่างกัน การพึ่งพิงภายนอก สภาพภาพของความเป็นกลุ่มน้อย โครงสร้างโอกาสที่ปิดกั้นความสำเร็จ ความดิ่งคู่ใจ ความชั่วเยวน แบบของความเบี่ยงเบน รวมไปถึงจนถึงการโฆษณา วัฒนธรรมย่อยของกลุ่ม เป็นต้น ในส่วนที่เป็นจิตวิทยาและสามัญสำนึกนั้น Reckless กล่าวว่าแต่ละบุคคลถูกจูงใจให้เบี่ยงเบนด้วยพลังภายในหรือปัจจัยทางจิตวิทยา เช่น แรงขับแรงจูงใจ ความผิดหวัง ความไม่สมหวัง ความกระวนกระวาย ความเกลียดชัง และความรู้สึกภายในอื่นๆ ในการศึกษาเรื่องนี้จึงมีประเด็นที่น่าสนใจคือ ในแต่ละสถานการณ์ที่แต่ละคนมีแนวโน้มที่จะเบี่ยงเบนนั้น ทำไมบางคนจึงเบี่ยงเบน และทำไมบางคนจึงไม่เบี่ยงเบน ?

เช่นเดียวกับ Reckless นักทฤษฎีการควบคุมชื่อ Ivan Nye ก็มีสมมติฐานว่ามีพลังที่ทรงอำนาจบางประการที่ผลักดันให้มนุษย์มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่ไม่เหมือนกับ Reckless ตรงที่ Nye มีสมมติฐานตามจิตวิทยาแนวพรอยด์เพียงอย่างเดียว โดยกล่าวว่าทั้งมนุษย์และสัตว์มีแนวโน้มตามธรรมชาติที่จะปฏิบัติตนเบี่ยงเบนหรือ "แหกกฎ" แต่มนุษย์เราส่วนใหญ่มีจะไม่ "แหกกฎ"

ในขณะที่บางคนกระทำเช่นนั้น ในการอธิบายถึงความแตกต่างระหว่าง conforming และ deviant behavior นั้น Nye ใช้มโนทัศน์เกี่ยวกับการควบคุม(control)ว่า การควบคุมทางสังคมจะช่วยให้มีการตรวจสอบพฤติกรรม และควบคุมสัญชาตญาณหรือแนวโน้มที่จะเบี่ยงเบน การขาดการควบคุมทางสังคมจึงเป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั่นเอง

ตามทฤษฎี Containment Theory ได้กล่าวข้างต้นถึง "แรงผลักดันภายในและภายนอก" ที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้น พร้อมกันนั้นก็ได้มีการพิจารณาถึง ลักษณะของการยับยั้งพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอกในอันที่จะควบคุมพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าวว่าประกอบด้วย

- การยับยั้งภายใน (Inner containment) นั้นเกิดขึ้นเองภายในตัวบุคคล ถือเป็นคุณภาพส่วนบุคคล เช่น การควบคุมตัวเอง (Self control) การมีอัตมโนทัศน์ที่ดี มีความแข็งแกร่งของ ego กับระดับการพัฒนาของ Superego การรู้จักแบ่งแยกชั่วดี ระดับความรู้สึกรับผิดชอบ การมีเป้าหมายในชีวิต ความสามารถในการสร้างหรือชดเชยความพอใจให้ตนเอง การลดความเครียดหรือแรงกดดันอย่างมีเหตุผล และอื่นๆ ในขณะที่เดียวกัน Ivan Nye ใช้คำว่า Internal Control (การควบคุมภายใน) ซึ่งหมายถึง การที่สังคมหล่อหลอมเด็ก (Socialization) โดยผ่านครอบครัวเพื่อให้เด็กซึมซับ (internalization) เอาบรรทัดฐานและค่านิยมเข้าไปไว้ในตัว และแปรเปลี่ยนไปเป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีดังกล่าวเป็นการควบคุมภายในที่ป้องกันไม่ให้คุณแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน ในอีกความหมายหนึ่งสามารถเทียบเคียงกับมโนทัศน์ Indirect Control (การควบคุมภายนอก) หมายถึง การพัฒนาความรักใคร่ ความเคารพต่อบิดามารดาจะช่วยควบคุมพฤติกรรมของเด็กในทางอ้อม

- การยับยั้งภายนอก (Outer containment) เกิดจากภายนอกตัวบุคคล ประกอบด้วยพลังทางสังคมในสิ่งแวดล้อมของชีวิตที่ดำเนินอยู่ เช่น การที่ต้องแสดงตนว่าเป็นผู้ที่มีศีลธรรม จรรยาอยู่เสมอๆ ข้อบังคับของสถาบันกับบรรทัดฐาน เป้าหมายและความคาดหวัง การควบคุมทางสังคมอื่นๆ การปรากฏอยู่ของความคาดหวังทางสังคม ระเบียบวินัย กฎข้อบังคับ กรอบของการปฏิบัติตน (หน้าที่และความรับผิดชอบ) ซึ่งการยับยั้งในลักษณะนี้อาจเทียบเคียงกับมโนทัศน์ของ Ivan Nye ในเรื่อง Direct Control (การควบคุมทางตรง) อันหมายถึง การมีเจ้าหน้าที่ ตำรวจ บิดามารดา เพื่อน และกลุ่มต่างๆ ที่จะควบคุมบุคคลโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการลงโทษแบบต่างๆ การเยาะเย้ย หรือการตัดออกนอกวงสังคม (Social Sanction) การใช้การควบคุมทางสังคมนั้นสามารถใช้ต่อเด็กวัยรุ่นโดยครอบครัว กลุ่มเพื่อน โรงเรียน วัด ผู้บังคับใช้กฎหมาย หรือกลุ่มอื่นๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ สำหรับ Nye ได้มุ่งในประเด็นของ

การวิจัยครอบครัว ข้อค้นพบได้สนับสนุนทฤษฎีของเขาที่ว่า การควบคุมทางครอบครัวสามารถป้องกันพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้

นอกจากนี้แล้ว Reckless และคณะวิจัยของเขา ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสนับสนุนทฤษฎีนี้ใน ค.ศ. 1995 โดยพวกเขาได้ศึกษาเด็กนักเรียนเกรดหกสองกลุ่มในพื้นที่ที่มีอัตราของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นสูง ในเมืองหนึ่งชื่อโคลัมเบีย ในรัฐโอไฮโอ เด็กกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย "เด็กดี" ซึ่งถูกพิจารณาจากครูของพวกเขาแล้วว่า เด็กกลุ่มนี้ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของโทษใดๆ อีกกลุ่มหนึ่งเป็น "เด็กไม่ดี" ซึ่งครูของพวกเขาบอกว่าถูกกฤษฎาโทษบ่อยครั้ง ระหว่าง 4 ปี ต่อจากนั้นพบว่า "เด็กดี" เพียงร้อยละ 4 เท่านั้นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ในขณะที่ "เด็กไม่ดี" ร้อยละ 39 ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งหลักฐานนี้ได้แสดงให้เห็นว่า "เด็กดี" มีความยับยั้งทางพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอกสูงกว่าโดยพบว่า "เด็กดี" จะมีการยับยั้งภายในในระดับที่มากกว่า เช่น การมีอัตมโนทัศน์ (Positive Self-Concept) ทางบวกหรือมีความรู้สึกถึงความรับผิดชอบ ต่อต่อสังคมอย่างพอเพียง ในขณะที่ "เด็กไม่ดี" จะมีอัตมโนทัศน์ทางลบ และมีความรู้สึกรับผิดชอบ ต่อต่อสังคมน้อย นอกจากนี้ "เด็กดี" ยังมีการยับยั้งภายนอก ได้แก่ ความใกล้ชิดและการใส่ใจของบิดามารดาต่อเด็กและเพื่อนของเด็ก ในขณะที่ "เด็กไม่ดี" จะขาดการใส่ใจดูแลจากพ่อแม่

บทสรุปของทฤษฎีนี้จึงให้ความหมายว่า ถ้าบุคคลใดมีการยับยั้งภายในและภายนอกที่แข็งแกร่ง ก็มักมีพฤติกรรมแบบลงรอยกับบรรทัดฐานของสังคม (Conformity) แต่ถ้าการยับยั้งทั้งภายในและภายนอกที่อ่อนแอ พวกเขา ก็มักปฏิบัติตนเบี่ยงเบน แต่ถ้าการยับยั้งอย่างใดอย่างหนึ่งอ่อนแอ ก็จะมีโอกาสแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานได้ว่า

สมมติฐานที่ 5 ยิ่งนักเรียนมีระดับการยับยั้งจากภายในสูงเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลงเท่านั้น

(ในที่นี้ผู้วิจัยได้ใช้ตัวแปรเกี่ยวกับการลงโทษต่อนักเรียนที่เบี่ยงเบนในสมมติฐานที่ 6 จึงไม่ได้นำปัจจัยด้านการยับยั้งภายนอกมาเป็นตัวแปรหนึ่งในกรอบการวิจัย)

1.3. The Deterrence Doctrine (อ้างใน Alex Thio, 1978)

- สมมติฐานที่ 6

เมื่อไม่กี่ปีมานี้ นักสังคมวิทยาจำนวนหนึ่งได้นำหลักการยับยั้ง (The Deterrence Doctrine) มาใช้ซึ่งหลักการนี้ถูกเพิกเฉยมาเป็นเวลานานตั้งแต่ที่ได้พัฒนามาแล้ว ในมุมมองแก่นของทฤษฎีการควบคุมมีสมมติฐานว่า มนุษย์โดยพื้นฐานมีเหตุผล คือสามารถคำนวณต้นทุนและผลประโยชน์ในการกระทำผิดได้ ถ้าบุคคลใดพบว่า จะเสียต้นทุนมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ เขาก็จะถอยห่างจากการประพฤติผิด ซึ่งต้นทุนของการกระทำผิดตามหลักการยับยั้งได้แก่ การลงโทษทางกฎหมาย เช่น การถูกจับกุม การจำคุก และอื่น ๆ ดังนั้น หลักการยับยั้งการกระทำผิดจึงมีสมมติฐานว่า การลงโทษสามารถยับยั้งการกระทำผิดได้และการขาดการลงโทษก็เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดขึ้น เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบพบว่ามีอยู่ 3 ส่วนในการลงโทษที่ต้องพิจารณาเมื่อใช้ในการยับยั้งการกระทำผิดได้ คือ

1. การลงโทษสามารถกระทำด้วยความรุนแรง (Severe) มากหรือน้อยแตกต่างกัน ตามหลักการยับยั้ง ยิ่งการลงโทษหนักมากเท่าไรการกระทำผิดก็จะลดลงเท่านั้น ตัวอย่างเช่น อัตราการฆาตกรรมจะลดต่ำในสังคมที่มีการจัดการกับอาชญากรอย่างเข้มงวดมากกว่าในสังคมอื่น
2. การลงโทษสามารถกระทำอย่างถาวร หรือชั่วคราว/แน่นอนหรือไม่แน่นอน (certain) หลักการควบคุมมีสมมติฐานว่า ถ้ามีการจัดการที่แน่นอนกับผู้กระทำผิด การกระทำผิดก็จะลดลง ตัวอย่างเช่น การชโมษของในร้านจะลดลงหากมีการเพิ่มการจับกุมมากขึ้น
3. การลงโทษสามารถกระทำด้วยความรวดเร็ว และความทันที (Swift) มากน้อยต่างกัน ยิ่งการลงโทษกระทำได้อย่างรวดเร็วระดับพลันมากเท่าไร การกระทำผิดก็จะลดลง ตัวอย่างเช่น เมืองที่มีการจับกุมผู้ร้ายที่ปล้นธนาคารได้รวดเร็วเท่าไร อัตราการปล้นก็จะลดลงมากกว่าเมืองอื่นๆ นอกจากนี้เมื่อได้กล่าวถึงหลักการลงโทษอันได้แก่ ระดับความรุนแรง ระดับความแน่นอน และระดับความรวดเร็วดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว การยับยั้งการกระทำผิดกระทำได้ทั้งแบบ "ทั่วไป" หรือเฉพาะเจาะจง (general and specific deterrence) อีกด้วยในการยับยั้งแบบทั่วไปหมายถึง การลงโทษผู้กระทำผิดในวงกว้างไม่เจาะจง แต่การยับยั้งที่เฉพาะเจาะจงจะลงโทษเฉพาะผู้ที่กระทำผิด เมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีการควบคุมอื่นๆ แล้วจะพบว่า หลักการยับยั้งมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือคงเส้นคงวาสนับสนุนน้อย ในการศึกษาการจัด

การความรุนแรงโดยตำรวจในเมือง Minneapolis โดย Lawrence Sherman และ Richard Berk พบว่าการจัดการกับผู้ทำความรุนแรงต่อภรรยา สามารถลดการทุบตีภรรยาได้ แต่มีการศึกษาอื่นที่ให้ผลตรงข้ามคือ พบว่าหากนักโทษถูกลงโทษมากเท่าไร เขาก็จะยิ่งมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดมากขึ้นอีก และยิ่งมีการศึกษาอื่นๆพบว่า ยิ่งลงโทษฆาตกรรมมากเท่าไร อัตราการฆาตกรรมก็จะลดลง และยิ่งการลงโทษมีความแน่นอนมากเท่าไร อาชญากรรมหลักๆ เช่น การปล้น โทมิช หรือ อัตราการกระทำผิดอื่นๆก็จะลดลง

ส่วน Michael Greeken และ Walter Gove (อ้างใน Alex Thio, 1978) พบว่าการลงโทษที่แน่นอนจะยับยั้งอาชญากรรมเชิงเศรษฐกิจ เช่น การปล้นหรือโทมิชได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถยับยั้งอาชญากรรมที่รุนแรง เช่น การฆาตกรรม หรือการทำร้ายร่างกายได้ Irving Piliavin พบว่าการลงโทษไม่ได้เป็นการยับยั้งอย่างมีนัยสำคัญต่อการกระทำผิดที่รุนแรงในหลายรูปแบบ เขากลับพบว่า การขาดโอกาสที่จะประกอบอาชญากรรมมีความสำคัญที่ทำให้บุคคลไม่กระทำการละเมิดกฎหมาย Raymond Paternoster และ Leeann Iovanni พบว่าความรุนแรงของการลงโทษจากครู บิดามารดา และเพื่อนในการยับยั้งอย่างไม่เป็นทางการ (informal sanction) สามารถยับยั้งการแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นได้

ทิพย์วรรณ วานิชยากร (2529) ศึกษาเรื่อง "ประสิทธิผลของการลงโทษในการยับยั้งการกระทำผิดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการคือ

1. เพื่อเป็นการนำเอาทฤษฎีการยับยั้งในวิชาอาชญาวิทยา มาประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่กระทำผิดกฎของโรงเรียน
 2. เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของการยับยั้งในการป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนในระดับการเรี้นรู้ความรุนแรงความแน่นอน และความรวดเร็วในการลงโทษที่แตกต่างกัน
 3. เพื่อศึกษาถึงประเด็นที่ว่า มีประสพการณ์การทำผิดแล้วไม่ถูกลงโทษว่าจะมีผลต่อการยับยั้งมากน้อยแค่ไหน
 4. เพื่อศึกษาถึงความเช็ดขยาดจากการถูกลงโทษว่าจะมีผลเฉพาะกรณีประเภทความผิดที่ทำให้ผู้กระทำต้องถูกลงโทษหรือไม่
- การเก็บข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บด้วยตนเอง โดยใช้ตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมในเขตการศึกษา 2 (โรงเรียนกลุ่มที่ 2) ตามการแบ่งของกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมชาย 6 แห่ง ได้แบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนทุกข้อจำนวน 346 ราย

ผลการศึกษากการกระทำผิด 17 ประเภท อันเนื่องจากการรับรู้ปัจจัย 3 ประการ คือ การรับรู้ความรุนแรง ความแน่นอนและความรวดเร็วในการลงโทษ พบว่า การรับรู้ปัจจัย 3 ประการ มีผลทำให้นักเรียนกลัวไม่กล้ากระทำผิด 6 ประเภทคือ การมาโรงเรียนสาย การแต่งกายผิดระเบียบ การทุจริตในการสอบ การก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับเพื่อนๆ การพกพาอาวุธ หรือวัตถุระเบิดมาโรงเรียน การก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับบุคคลภายนอก

ส่วนการรับรู้ปัจจัย 2 ประการนั้น ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ปัจจัย 2 ประการมีผลทำให้นักเรียนกลัวไม่กล้ากระทำผิด 17 ประเภท ได้มากกว่าการรับรู้เพียงประการเดียวและการรับรู้ปัจจัยประการเดียวมีผลทำให้นักเรียนกลัวไม่กล้ากระทำผิด 17 ประเภทได้น้อยที่สุด ส่วนผลการศึกษาประเด็นประสพการณ์การกระทำผิดแล้วไม่ถูกลงโทษว่าจะมีผลในยั้งยิ่งมากน้อยแค่ไหน พบว่า การที่นักเรียนกระทำผิดหลายครั้งเป็นเพราะกระทำแล้วไม่ถูกลงโทษ และเมื่อศึกษาถึงความเช็ดชขาดจากการถูกลงโทษว่าจะมีผลสำหรับประเภทความผิดที่ทำให้ผู้กระทำต้องถูกลงโทษหรือไม่ พบว่า ความเช็ดชขาดจากการถูกลงโทษ มีเฉพาะกรณีประเภทความผิดที่ทำให้ผู้กระทำต้องถูกลงโทษเท่านั้น นอกจากนี้ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่า การรับรู้ปัจจัยการลงโทษโดยทั่วไปมีความสัมพันธ์กลับกันกับความถี่การกระทำผิด ยกเว้นการกระทำผิด 3 ประเภทคือ การมาโรงเรียนสาย การทุจริตในการสอบ และการแต่งกายผิดระเบียบ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาปัจจัยด้านความรุนแรงในการลงโทษเป็นหลัก จากข้อสนับสนุนที่กล่าวมาสามารถตั้งเป็นสมมติฐานได้ว่า

สมมติฐานที่ 6 ยิ่งนักเรียนถูกลงโทษหนักมากเท่าไรเมื่อประพตผิดระเบียบ ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลง

2. กลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่ "การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน"

2.1. ทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน

(Differential Association Theory)

- สมมติฐานที่ 7 และ 8



ทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน เกิดจากแนวคิดของ Edwin H. Sutherland นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ที่ได้อธิบายพฤติกรรมของการกระทำผิดทางอาญาโดยยึด "กฎการเรียนรู้" (เนื่องจาก Sutherland ได้ใกล้ชิดกับนักจิตวิทยาที่ศึกษาด้วยการทดลอง ณ มหาวิทยาลัยอินเดียนาในระหว่างปี 1930-1940) นักคิดร่วมสมัยกับเขาตลอดทั้งลูกศิษย์ของเขาจึงมีความเห็นว่าการที่ Sutherland มีความใกล้ชิดกับนักจิตวิทยาจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เขาได้วางกฎของการเรียนรู้ขึ้นมา เพื่ออธิบายการเกิดขึ้นของการกระทำผิดทางอาญา ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าทฤษฎีของเขาเป็นทฤษฎีที่จัดอยู่ในกลุ่มทฤษฎี "สังคมจิตวิทยา" (Socio-psychological Theories) โดยมีจุดประสงค์ในทฤษฎีของ Sutherland ที่ต้องการจะอธิบายว่า ทำไมอัตราการเกิดขึ้นของการกระทำผิดทางอาญาจึงแตกต่างกันในกลุ่มประชากรที่ต่างกัน ทำไมประชากรในเขตเมือง มีการกระทำผิดทางอาญามากกว่าในเขตชนบท ทำไมผู้ชายจึงกระทำผิดมากกว่าผู้หญิง รวมทั้งศึกษาว่า ทำไมคนผิวดำถึงทำผิดมากกว่าคนผิวขาว เป็นต้น

Sutherland เขียนหนังสือ "Principle of Criminology" (1939) ในขณะที่ Merton มุ่งอธิบายความแปรผันของอัตราการทำผิดที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในแต่ละส่วนของสังคม Sutherland มุ่งอธิบายพฤติกรรมคล้อยตามบรรทัดฐาน กับพฤติกรรมละเมิดบรรทัดฐานของบุคคลแต่ละคน Sutherland มุ่งความสนใจไปที่สภาพแวดล้อมในวงแคบของกลุ่มที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน และวิเคราะห์ว่าทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เบี่ยงเบนว่าได้รับอิทธิพลจากกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลได้อย่างไร ในประเด็นของการเข้าคลุกคลีกับกลุ่มที่มีพฤติกรรมละเมิดกฎหมาย และยอมรับค่านิยมของบุคคลกลุ่มนั้นมาปฏิบัติ อัตราส่วนของการเข้าคลุกคลีกับแบบแผนพฤติกรรมที่ละเมิดกฎหมายจึงเป็นปัจจัยหลักของทฤษฎีของ Sutherland ในการวัดจึงวัดจากความเชื่อมโยงระหว่างอิทธิพลของกลุ่มและพฤติกรรมของบุคคลได้โดยตรง ตัวอย่างเช่น ผลการวิจัยจำนวนมากกล่าวว่า ตัวทำนายที่ดีที่สุดในการเสพยาของนักศึกษา ก็คือ จำนวนเพื่อนของเขาที่เสพยา (Johnsons, 1979)

เพื่อให้เข้าใจในเรื่อง อัตรากาการเกิดขึ้นของการกระทำผิดทางอาญาที่แตกต่างกันออกไปนี้ Sutherland ได้แนะนำในสิ่งที่เขาเรียกว่า " การจัดระเบียบของสังคมที่แตกต่างกัน " (Differential Social Organization) หรือการจัดระเบียบของกลุ่มที่แตกต่างกัน (Differential Group Organization) โดยการจัดระเบียบของกลุ่มที่แตกต่างกันนี้เขาอ้างถึงความจริงที่ว่า สังคมประกอบด้วยกลุ่มคนที่แตกต่างกัน ซึ่งบางกลุ่มจะกระทำผิดทางอาญา (Criminalistic Tradition) แต่บางกลุ่มจะต่อต้านการกระทำผิดทางอาญา (Anti-Criminalistic Tradition) และกลุ่มที่กระทำผิดทางอาญา จะมีอัตรากาการกระทำผิดสูงกว่ากลุ่มที่ต่อต้านการกระทำผิดทางอาญา นอกจากนี้แล้ว Sutherland กล่าวถึงตัวชี้วัดทางทฤษฎี เช่น อัตรากาการกระทำผิดทางอาญาสูงในพื้นที่เขตเมืองดูได้จากผลการกระทำผิดทางอาญาในพื้นที่นั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้กระทำผิดทางอาญาคือสาเหตุที่ทำให้เกิดอัตรากาการกระทำผิดทางอาญาสูงขึ้น หรือทำให้เกิดมีกลุ่มการกระทำผิดทางอาญามากขึ้นนั่นเอง นอกจากนี้เขายังต้องการที่จะอธิบายการกระทำผิดทางอาญาของปัจเจกบุคคล (Individual Criminality) ว่าทำไมปัจเจกบุคคลบางคนกระทำผิดทางอาญา ในขณะที่คนอื่นๆ ไม่ได้การกระทำผิดทางอาญา เขาพิจารณาสาเหตุของการกระทำผิดทางอาญาของปัจเจกบุคคลว่า เกิดขึ้นเนื่องจาก "การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน" (Differential Association) ซึ่งแนวความคิดในการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันนี้ มีความชัดเจนและพัฒนาอย่างเต็มที่มากกว่าแนวความคิดการจัดระเบียบของกลุ่มที่แตกต่างกัน ผลดังกล่าวทำให้ทฤษฎีของ Sutherland กลายมาเป็นที่รู้จักกันดีในนามของทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน ที่ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดทางอาญาไว้ในหนังสือชื่อ หลักอาชญาวิทยา (Principle of Criminology) (1939) มีสาระสำคัญสรุปได้ว่าการกระทำผิดทางอาญาเกิดจากการเรียนรู้ โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยเฉพาะสมาชิกในครอบครัว หรือใครก็ตามที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากๆ วิธีการเรียนรู้การกระทำผิดทางอาญาจะเหมือนวิธีการขั้นตอนการเรียนรู้พฤติกรรมปกติ และพฤติกรรมการกระทำผิดทางอาญาจะเกิดขึ้น ถ้ามีใจโอนเอียงที่มีพฤติกรรมในทางที่จะละเมิดกฎหมาย มากกว่าปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งจากสาระสำคัญเหล่านี้คือ ทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอ 9 ข้อ ซึ่งเสนอดังพฤติกรรมการกระทำผิดทางอาญาของปัจเจกบุคคล ดังนี้คือ (อัมฉพ ชูบุรุษ, 2527)

1. การกระทำผิดทางอาญาเกิดจากการเรียนรู้

หมายความว่า การกระทำผิดทางอาญา ไม่ได้เกิดจากการสืบทอดมรดก เช่น สืบทอดมรดกในเรื่องสีผิว ผม และตา แต่บุคคลจะเรียนรู้วิธีการในการกระทำผิดจากบุคคลอื่นๆ

2. การกระทำผิดทางอาญา เกิดจากการเรียนรู้ในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ผ่านกระบวนการติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้การกระทำผิดทางอาญา คือการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ซึ่งมีส่วนร่วมร่วมกับการติดต่อสื่อสารโดยผ่านการใช้คำพูดและท่าทาง

3. ส่วนสำคัญของการเรียนรู้การกระทำผิดทางอาญาเกิดขึ้นภายในกลุ่มบุคคลที่สนิท ถึงแม้การติดต่อสื่อสารอาจจะเกิดได้จากหลายทาง เช่น ทางภาพยนตร์และหนังสือพิมพ์ แต่การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนสนิท และกับพ่อแม่จะมีความสำคัญในการเรียนรู้มากกว่าจากภาพยนตร์ และจากหนังสือพิมพ์ ดังนั้น การติดต่อสื่อสารกับพ่อแม่จะเป็นส่วนสำคัญในการสอนบุคคลให้กระทำผิดทางอาญา

4. การกระทำผิดทางอาญา คือการเรียนรู้ซึ่งการเรียนรู้รวมถึง

4.1. เทคนิคของการกระทำผิดทางอาญา ซึ่งบางครั้งเป็นเทคนิคง่ายๆ แต่บางครั้งเป็นเทคนิคซับซ้อน

4.2. ทิศทางของแรงจูงใจ แรงขับ การมีเหตุผล และทัศนคติ ซึ่งในการเรียนรู้การกระทำผิดทางอาญา บุคคลไม่เพียงแต่เรียนรู้การกระทำผิดว่ายากหรือง่าย แต่จะมีการพัฒนาชนิดของแรงจูงใจ แรงขับ และทัศนคติ ที่มีความสำคัญในการกระทำผิดทางอาญา

5. ทิศทางของแรงจูงใจ และแรงขับ คือ การเรียนรู้จากนิยามของกฎหมายว่า "ชอบ" หรือ "ไม่ชอบ" กล่าวคือ บุคคลที่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องการแรงจูงใจ และแรงขับในการต่อต้านกิจกรรมการกระทำผิดทางอาญา หรืออาจกล่าวว่าบุคคลไม่ชอบกระทำผิด ถ้าเขาเคารพกฎหมาย แต่ถ้าบุคคลชอบที่จะกระทำผิดเขาก็จะมองว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ

6. บุคคลกลายเป็นผู้กระทำผิด เพราะว่าเขามีความชอบที่จะละเมิดกฎหมายมากกว่าไม่ชอบละเมิดกฎหมาย นั่นคือถ้าเขายึดถือความหมายที่เอื้อหรือสนับสนุนแบบแผนการกระทำผิดแล้ว เขาก็จะมีแนวโน้มที่จะกระทำผิด ซึ่งข้อนี้ถือเป็นหัวใจของทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน

จากข้อนี้จึงกล่าวได้ว่า ถ้าบุคคลใดคบค้าสมาคมกับแบบแผนการกระทำผิดทางอาญามากกว่าแบบแผนต่อต้านการกระทำผิดทางอาญาแล้ว พวกเขาก็จะมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดได้ นอกจากนี้ Donald Dressey เพิ่มเติมความชัดเจนในประเด็นนี้ โดยการกล่าวว่า แบบแผนการกระทำผิดทางอาญาไม่ใช่สิ่งจำเป็นในการอ้างอิงถึงบุคคลที่เป็นอาชญากร หรือบุคคลที่กระทำผิดทางอาญา เพราะทฤษฎีนี้ไม่ได้หมายความว่า ถ้าเรามีแบบแผนการกระทำผิดทางอาญามากกว่าแบบแผนพฤติกรรมต่อต้านการกระทำผิดทางอาญาแล้ว เราก็จะมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดทาง

อาญา ซึ่งเมื่อเรากล่าวถึงแบบแผนการกระทำผิดทางอาญา (Criminal Pattern) นอกจากจะอ้างถึงตัวบุคคลที่มีกกระทำผิดแล้ว (Criminal Persons) เรายังให้ความสนใจในเรื่อง พฤติกรรมการกระทำผิดทางอาญา (Criminal Behavior) และการให้ความหมายที่ยอมรับหรือขึ้นช่อบต่อการละเมิดกฎ (Definitions Favourable to Violation of Law) ดังนั้น Sutherland ยกตัวอย่าง และให้ความหมายของการกระทำผิดดังนี้ว่า "ถ้าพ่อบอกแก่ลูกๆว่า การขโมยเป็นสิ่งที่ถูกต้องเพราะเราอยากจน" ในลักษณะเช่นนี้เป็นการที่พ่อให้ความคิดในการกระทำผิดแก่ลูก ตามที่ Sutherland ใช้คำว่า การแสดงแบบแผนพฤติกรรมของการกระทำผิดทางอาญา (Presentating them with a Criminal Behavior Pattern) แต่ในทางตรงข้ามถ้าพ่อบอกแก่ลูกๆว่า การขโมยเป็นสิ่งผิด ดังนั้น พ่อจะให้ความคิดในการต่อต้านการกระทำผิดทางอาญา หรือที่ Sutherland ใช้คำว่า การแสดงแบบแผนพฤติกรรมที่ต่อต้านการกระทำผิดทางอาญา (Presentating them with a Criminal Behavior Pattern) ในลักษณะเช่นนี้เป็นการเน้นถึง สิ่งที่พ่อบอกแก่ลูกๆถึงแบบแผนการกระทำผิดทางอาญา หรือความคิดที่เป็นที่ยอมรับ (Conventional Ideas) นั้นเอง

ดังนั้น ทฤษฎีนี้จึงกล่าวว่า ถ้าบุคคลมีความคิดในการกระทำผิด มากกว่าความคิดที่จะต้องปฏิบัติตามแบบแผนแล้ว พวกเขาเหล่านี้จะมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดทางอาญาได้มากกว่า อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่า ถ้าบุคคลใดมีการติดต่อกับแบบแผนการกระทำผิดทางอาญามาก พวกเขาจะเป็นการกระทำผิดทางอาญา เช่น นักกฎหมายจะเกี่ยวข้องกับกรกระทำผิดทางอาญาอย่างใกล้ชิด มีการติดต่อกับแบบแผนของผู้เป็นการกระทำผิดทางอาญาอยู่เสมอ แต่ไม่จำเป็นว่านักกฎหมายเหล่านี้จะกระทำความผิดด้วย มีประเด็นที่น่าสนใจว่า เมื่อนักกฎหมายได้รับอิทธิพลทั้งจากการติดต่อกับผู้กระทำผิดทางอาญา และติดต่อกับผู้ที่ต่อต้านการกระทำผิดทางอาญานั้น แต่ถ้าเขาได้รับอิทธิพลจากการติดต่อกับการกระทำผิดทางอาญามากกว่า เขาก็จะมีแนวโน้มกลายเป็นอาชญากรได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นคำอธิบายแนวคิดของ การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน ซึ่งอ้างถึงความจริงที่ว่าถ้าบุคคลมีการสมาคม กับกรกระทำผิดทางอาญามากก็จะเป็นบุคคลที่มีความคิด ความเชื่อที่แตกต่างจากบุคคลที่ต่อต้านจากการกระทำผิดทางอาญา ในความหมายนี้ การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันคือสาเหตุของการกระทำผิดทางอาญาปัจเจกบุคคล

จากการวิจัยของสมนึก ชีชาวลย์(2529) พบว่าปัจจัยด้านการคบเพื่อนเกรเป็นปัจจัยสนับสนุนให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน รวมทั้ง Sutphen, Richard David(, อ้างแล้ว) ได้ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการมีกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนกับการเข้าร่วมคบหาสมาคมก็เป็นตัวกำหนดหนึ่งต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นด้วย

Greenberg, Barrie Glen (1993) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่อง Predictors and Consequences of Adolescent Sexual Involvement: A Structural Equation Analysis of General Deviance, Academic Orientation, Family Support, Parental Divorce, Social Conformity, Emotional Distress and Deviant Peer Group ที่ University of Southern California โดยพบว่าวัยรุ่น 3 ใน 4 ส่วนมักมีปัญหาอันเนื่องมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 19 ปี เป็นเหตุให้ตั้งครรภ์และเป็นกามโรค ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยทางอ้อมร่วมด้วยในหลายมิติซึ่งได้นำข้อมูลจากการศึกษา 13 ปี ที่เริ่มในปี 1976 จากวัยรุ่นใน Los Angeles ต่างวัฒนธรรมกันโดยใช้ Causal Model เพื่อศึกษาตัวแปรจำนวนมากกับตัวแปรทางอ้อม เป็นการศึกษาระยะยาวที่แบ่งองค์ประกอบเฉพาะและทั่วไปของพฤติกรรมเบี่ยงเบน ผลก็คือว่าความเบี่ยงเบนทั่วไป, Emotional Distress , และกลุ่มเพื่อนที่เบี่ยงเบนเป็นตัวทำนายการเข้าร่วมมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ในขณะที่ Academic Orientation, Family Support, Parental Divorce, Social Conformity ไม่ได้เป็นปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อโดยตรงต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน นอกจากนั้น Mannario, Anthony P. & Marsh Marion E. (1978) ได้ศึกษาถึงเอกลักษณ์ทางเพศ(Sexual Identity) ที่มีส่วนต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น ในเรื่อง The Relationship between Sex Role Identification and Juvenile Delinquency in Adolescent Girls.

Lee, Wansoo(อ้างแล้ว, 1993) ที่ได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจของเด็กวัยรุ่นที่เบี่ยงเบน โดยเฉพาะการแสวงหาผลรวมของที่ตั้งเชิงโครงสร้าง(Structural Setting)ของความผูกพันทางสังคม(Social Ties) และทรัพยากรทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น ซึ่งถูกตีความโดยใช้ Social Exchange Theory และ Social Network Perspectives ได้ข้อมูลจากผู้ตอบ 550 คน ที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมปลาย โดยมีสมมติฐานหลักได้แก่ การมีความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรส่วนบุคคล(Personal Resource)กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน พบว่าทรัพยากรส่วนบุคคล(Personal resource) มีความ

สัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น และการเชื่อฟังครูอาจารย์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความคาดหวังทางสังคม เนื่องจากเด็กวัยรุ่นที่มีทรัพยากรส่วนบุคคลมาก ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมที่แตกต่างหลากหลาย ยิ่งกว่านั้นการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างซับซ้อนมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อความคาดหวังของพ่อแม่ของเด็กในเรื่อง Conformity ความยึดมั่นผูกพันกับครูชี้ให้เห็นถึงความผูกพันที่อ่อนแอ ความยึดมั่นผูกพันของวัยรุ่นที่มีต่อพ่อแม่ที่น้อยลงจะทำให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้น ในขณะที่การยึดมั่นผูกพันกับครูมีผลทางบวกต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนตัวทำนาศพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่แข็งแกร่งที่สุดในการศึกษาครั้งนี้คือ การคบค้าสมาคมของวัยรุ่นกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

Cattarello, Anne Marie(1993)ได้ศึกษาเรื่อง Neighborhood Influences on Adolescent Social Bonds, Peer Associations, and Drug Use :A Multi-Level Analysis. จาก University of Kentucky. (Thesis Ph.D.) โดสรูปตั้งนทฤษฎีการไร้ระเบียบทางสังคม(Social Disorganization Theory)ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย Shaw & McKay (1942)ในกลางทศวรรษ 1900 ตอนต้น เป็นทฤษฎีระดับมหภาคซึ่งมักใช้พิจารณาถึง การกระทำผิดเชิงอาชญากรรมที่อธิบายความแปรผันในอัตราการทำผิด(Crime Rate) อย่างไรก็ตาม Shaw และ McKay กล่าวว่าทฤษฎีของเขายังสามารถอธิบายการทำผิดในระดับจุลภาคได้ด้วย เช่น การควบคุมทางสังคม การเข้าร่วมสมาคมกับกลุ่มเพื่อน ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ แต่ก็มีกรวิจัยเพียงเล็กน้อยที่มุ่งมองในลักษณะนี้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ Mary ก็ได้เชื่อมโยงทฤษฎีระดับมหภาคของทฤษฎีการไร้ระเบียบทางสังคมกับทฤษฎีระดับจุลภาคที่ว่าด้วยพันธะผูกพันกับสังคม (Theory of Social Bonding) กับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยการทดสอบเชิงประจักษ์ โดยพบว่าระดับการเข้าสมาคมกับเพื่อนบ้านที่ไร้ระเบียบของเด็กวัยรุ่น ล้วนแต่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนและระดับการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น ข้อมูลระดับมหภาคใช้วัดลักษณะของเพื่อนบ้านที่ได้จากการสำมะโนในปี 1990 ส่วนข้อมูลระดับจุลภาคใช้วัดความผูกพันกับสังคม การเข้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อนและการใช้ยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนเกรด8 โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ในตัวแบบ Hierarchical linear modelling อันเป็นเทคนิคที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นลำดับ ผลการค้นพบสนับสนุนเส้นโยงหลายเส้นของกรอบความคิดทางทฤษฎีดังกล่าว นอกจากนั้นแล้วการศึกษาในเรื่องการเข้าคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่เบี่ยงเบน(Gang Involvement) ปรากฏเด่นชัดว่ามีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน จากเรื่อง Gang Involvement and Delin-

quency among Hispanic and American-African Adolescent Males โดย Curry, G.David. West Virginia University, Morgantown ซึ่งถูกตีพิมพ์ใน Journal of Research in Crime and Delinquency. ปี 1992 หน้า 273-291) ที่ได้วิจัยเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถาม กับข้อมูลของทางราชการจากชายชาว Hispanic 139 คน กับชาวอเมริกัน ผิดจำนวน 300 คนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนระดับ 6-8 ที่ศึกษาอยู่ใน Chicago กับ Illinois วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่า Regression ปรากฏผลตามที่กล่าวข้างต้น

ซึ่งนอกจากนี้แล้วยังมีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกัน เช่น การศึกษาเรื่องการรับรู้บทบาทของการเข้าร่วมในการแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน ในวัยรุ่นตอนปลายอันเป็นช่วงของวัยรุ่นตอนต้น โดย Wilson, Janet K. (1991) จาก University of Nebraska, Lincoln ในเรื่อง The Impact of Roles on Involvement in Deviant Behavior during Late Adolescence and Early Adulthood: An Application of Status Integration, Social Control, and Multiple Identities Theories (1991) และเรื่องอื่นๆ เช่น The Role of Strain in Explaining Adolescent Deviant Behavior โดย Su, Shiang Wen Susan (1990) จากมหาวิทยาลัย Minnesota

Ma, Yue (1993) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นในเรื่อง Family Relationships, Broken Homes, Acculturation and Delinquency in Chinese-American Communities ณ Rutgers State University of New Jersey-Newark. (Thesis Ph.D.) โดยอ้างว่า ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ถกเถียงกัน ในหมู่นักสังคมศาสตร์มาเป็นระยะเวลายาวนาน มีงานวิจัยจำนวนมากไม่น้อยที่เปิดเผยถึงผลของปัจจัยทางครอบครัวต่างๆที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น กับการศึกษาในอดีตส่วนใหญ่เหล่านั้นชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทางครอบครัวเป็นตัวทำนาย (predictor) ของพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การศึกษาส่วนใหญ่ยังจำกัดอยู่ในกลุ่มเด็กวัยรุ่น Caucasian เท่านั้น มีข้อมูลจำนวนมากที่บ่งบอกถึงผลของปัจจัยทางครอบครัวของชนชาติกลุ่มน้อย ที่มีต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น ดังนั้น ในการศึกษารั้งนี้ จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงวัฒนธรรมครอบครัวคนจีนที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนด้วย ข้อค้นพบของการวิจัยยืนยันเหมือนผลการศึกษาในกลุ่มวัยรุ่น Caucasian ว่า โครงสร้างทางครอบครัว กับความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นตัวทำนายที่สำคัญต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนในวัยรุ่นจีน และอเมริกันอย่างแตกต่างกัน โดยพบว่า วัยรุ่นคนจีนมักมีความเชื่อในประเพณี

ของครอบครัวคนจีน จึงสามารถป้องกันวัยรุ่นคนจีนไม่ให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ อย่างไรก็ตามการที่สังคมคนจีนอยู่ในสังคมชาวอเมริกัน ก็อาจได้รับผลจากชาวอเมริกันเช่นกัน เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ยังชี้ให้เห็นถึงความกลมกลืนทางวัฒนธรรมต่อกัน (Acculturation) ระหว่างคนจีนกับคนอเมริกันด้วยซึ่งก่อนหน้านี้เพียงเล็กน้อย เช่นเดียวกับ Gil, Andrea G. (1992) จาก Univ. of Miami ที่ได้ศึกษาถึงประเด็นของอิทธิพลของวัฒนธรรมอื่น (Acculturation) การหน้าที่ของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนในลักษณะที่คล้ายคลึงกันในเรื่อง Acculturation among Cuban-American in South Florida: Impact upon Self-Esteem, Deviant Behaviors, Social Isolation and Family Functioning.

7. การกระทำผิดทางอาญาอาจแตกต่างกันในเรื่องความถี่ (Frequency), ช่วงระยะเวลา (Duration), ความสำคัญก่อนหลัง (Priority) และความรุนแรง (Intensity) ซึ่งรูปแบบในการคบค้าสมาคมมี 2 รูปแบบ คือ การสมาคมกับผู้ที่กระทำผิดทางอาญา และการสมาคมกับผู้มีพฤติกรรมต่อต้านการกระทำผิดทางอาญา ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบมีความแตกต่างกันในเรื่องความบ่อยครั้ง ความยาวนาน ความสำคัญก่อนหลัง และความรุนแรง กล่าวคือ บุคคลที่คบค้าสมาคมกับผู้ที่กระทำผิดบ่อยๆ ในช่วงระยะเวลาที่ยาวนาน ในกลุ่มที่มีความสำคัญ และมีความรุนแรงมากกว่าที่คบค้ากับบุคคลที่มีพฤติกรรมต่อต้านการกระทำผิดทางอาญาแล้วนั้น บุคคลนั้นก็จะกลายเป็นผู้กระทำผิดทางอาญาได้ ดังนั้นข้อเสนอทางทฤษฎีข้อนี้จึงประกอบด้วยประเด็นที่น่าพิจารณาคือ

- ความบ่อยครั้งเท่าไรที่บุคคลได้รับความคิดของการกระทำผิดทางอาญา นั่นคือ ถ้าบ่อยมากแสดงว่าบุคคลนั้น ชี้นำความคิด ความเชื่อ แบบการกระทำผิดทางอาญามาก
- นานเท่าไรที่บุคคลได้รับความคิดแบบการกระทำผิดทางอาญา ถ้ามีการคลุกคลีนานมากจะมีโอกาสกระทำผิดทางอาญามากเท่านั้น
- ช่วงชีวิตของการเข้าคบค้าสมาคม ช่วงชีวิตของคนที่ไปคลุกคลีมีความสัมพันธ์กับการชี้นำความคิด ความเชื่อ เช่น บุคคลในวัยเด็กจะชี้นำแนวความคิด ความเชื่อของการกระทำผิดทางอาญามากกว่าในวัยรุ่นที่โตกว่า
- บุคคลนั้นมีความผูกพันกับเกียรติภูมิของวิถีชีวิตของตนหรือไม่เพียงใด

กล่าวโดยสรุปว่า แนวคิดของการจัดระเบียบกลุ่มที่แตกต่างกัน (Differential Group Organization) ของ Sutherland คือการอธิบายการกระทำผิดทางอาญาของกลุ่ม (Group Criminality) ในขณะที่แนวคิดการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Association) คือ การอธิบายการกระทำผิดทางอาญาในระดับปัจเจกบุคคล (Individual Criminality) ซึ่งทั้ง 2 แนวคิดนี้ใช้ทฤษฎีเดียวกันและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น การกระทำผิดทางอาญาของกลุ่มซึ่งมีการคบค้าสมาคมกันจึงเป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำผิดทางอาญาของปัจเจกบุคคล ในหนทางนี้ปัจเจกบุคคลจะมีแนวโน้มมีส่วนร่วมทั้งกับกิจกรรมและการกระทำผิดทางอาญาได้

ด้วยข้อมูลสนับสนุนองค์ประกอบของการเข้าคบค้าสมาคมกับผู้เบี่ยงเบนที่เช่นนี้ ผู้วิจัยจึงสามารถตั้งเป็นสมมติฐานในการวิจัยได้ว่า

สมมติฐานที่ 7 ชึ่งนักเรียนมีความใกล้ชิดมากเท่าไรกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก็ชึ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้นเท่านั้น

2.2. การกำหนดเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน

(Differential Identification Theory)

- **สมมติฐานที่ 8**

ในภายหลังจากที่ Sutherland กล่าวว่า การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน เป็นสาเหตุของการกระทำผิดทางอาญา Daniel Glaser, Robert Burgess และ Ronald Akers ได้ขยายทฤษฎีของ Sutherland (อ้างแล้วใน Thio, 1978) ซึ่งพวกเขาเห็นด้วยกับพื้นฐานทฤษฎีของ Sutherland โดยขยายความว่า การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันก่อให้เกิดการกระทำผิดทางอาญาจริง แต่ไม่ใช่โดยตรงจะต้องผ่านกลไกที่มาแทรกบางอย่าง Glasers ชึ่งว่ากลไกที่มาแทรกตรงนี้คือ การยึดมั่นถือมั่นที่แตกต่างกัน ส่วน Burgess และ Akers ชึ่งว่ากลไกนี้คือการเสริมแรงที่แตกต่างกันด้วย ภายใต้กระบวนการของการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดการกระทำผิด

Glaser พยายามชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องของ Sutherland กล่าวคือ Sutherland มองเห็นปัจจัยในการละเมิดกฎหมายของบุคคลในลักษณะ Passive คือบุคคลเป็นผู้กระทำหรือ



แสดงพฤติกรรมตาม(กลุ่ม) นั้นหมายความว่า หลังจากที่มีมนุษย์เข้าไปคลุกคลีกับแบบแผนการกระทำผิดทางอาญาก็จะถูกครอบงำให้ทำตามแบบแผนการกระทำผิดนั้น ซึ่งประเด็นนี้เป็นการละเลยความสามารถของมนุษย์ในแง่ Role-Taking หรือแบบ Active คือ การสวมบทบาท(เอาใจเขามาใส่ใจเรา) และละเลยในแง่ความสามารถในการตัดสินใจเลือก (Choice-Making Ability) Glaser กล่าวว่า การคบค้าสมาคมกับบุคคลที่กระทำผิดทางอาญานั้น การคบค้าสมาคมจะไม่มีผลกระทบต่อเขา จนกว่าปัจเจกบุคคลมีการแสดงเอกลักษณ์ตามตัวแบบที่พบเห็นหรือเลียนแบบนั่นเอง เขาได้เสนอทฤษฎีการกำหนดเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน ว่าการที่บุคคลกระทำผิดเกิดขึ้นโดยการที่เขายอมรับเอาผู้ที่กระทำผิดทางอาญาที่พบเห็นเป็นตัวอย่างว่าพฤติกรรมเช่นนั้นน่าทำตาม เท่า เป็นจุดเด่น หรือสามารถสนองความต้องการส่วนบุคคลได้ ซึ่งจุดเน้นของทฤษฎีนี้อยู่ที่การปะทะสังสรรค์กับการเลือกรูปแบบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการปฏิสังสรรค์ ในเรื่องหลักเหตุผล ทฤษฎีของ Glaser กล่าวว่า ถึงแม้ว่าเราจะคบค้าสมาคมกับการกระทำผิดทางอาญาในชีวิตจริง ไม่ว่าจะจากหนังสือและจากภาพยนตร์ แต่ถ้าเราไม่ได้แสดงตัวเหมือนผู้กระทำผิดทางอาญาหรือมองว่าผู้กระทำผิดทางอาญาเหล่านั้นว่าเป็นวีรบุรุษของเราแล้วก็ไม่ใช่ไร แต่ถ้าเราแสดงตัวเหมือนเขา เราก็จะมีแนวโน้มที่จะกระทำผิด ด้วยเหตุนี้จึงสามารถตั้งเป็นสมมติฐานได้ว่า

สมมติฐานที่ 8 ยิ่งนึก เรียนยอมรับตัวแบบของพฤติกรรมเปียงเบนว่าน่าเอาอย่างมากเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเปียงเบนมากขึ้นเท่านั้น

2.3. ทฤษฎีการเสริมแรงที่แตกต่างกัน

(Differential Reinforcement Theory)

- **สมมติฐานที่ 9**

Burgess และ Akers มีความเห็นว่าทฤษฎีของ Sutherland ไม่สมบูรณ์ในการอธิบายการกระทำผิด เนื่องจากการที่บอกว่ากระบวนการเรียนรู้เกิดก่อนการกระทำผิดทางอาญานั้นไม่สามารถใช้ในการชี้เฉพาะได้อย่างชัดเจนว่า การกระทำการละเมิดบรรทัดฐานเกิดจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้น ซึ่งหมายความว่ากระบวนการเรียนรู้ไม่มีความชัดเจน เพราะไม่ทราบว่า การเรียนรู้ที่มีสาระสำคัญอะไรบ้างในอันที่จะก่อให้เกิดการที่จะแสดงพฤติกรรมละเมิด

บรรทัดฐานนั่นเอง ทฤษฎีของ Sutherland จึงไม่สามารถชี้ได้ว่าอะไรคือสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นในการพยายามพัฒนาเพื่อความถูกต้องของทฤษฎีนี้ Burgess และ Akers จึงเสนอความคิดเรื่อง "การเสริมแรงที่แตกต่างกัน" อ้างแล้วใน Alex Thio, 1978) ว่าเป็นสาระสำคัญของกระบวนการเรียนรู้สืบเนื่องมาจากความคิดที่เป็นที่รู้จักกันดีในทฤษฎีจิตวิทยาของ Burgess และ Akers ซึ่งได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory), ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ทฤษฎีปฏิบัติการ (Operant Behavior Theory), ทฤษฎีเงื่อนไขการปฏิบัติการ (Operant Conditioning Theory) และทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory)

โดยทั่วไปทฤษฎีเหล่านี้จะพูดถึงแรงจูงใจที่ทำให้แสดงพฤติกรรมต่อไป เมื่อได้รับรางวัลและไม่แสดงพฤติกรรมนั้น ถ้าการกระทำนั้นถูกลงโทษ ตัวอย่างเช่น คนเรามีแนวโน้มที่จะเรียนหนักต่อไปถ้าเราได้รับรางวัล คือได้เกรดดีสำหรับการเรียนหนักในอดีต เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการกระทำผิด ทฤษฎีการเสริมแรงเพิ่มความชัดเจนว่า คนเราจะกระทำผิดต่อไปถ้าพวกเขาได้รับรางวัลจากการกระทำสิ่งนั้น ตัวอย่างเช่น พวกขโมยก็จะลักขโมยต่อไปถ้าพวกเขาได้เงินจากการขโมยนั้นหรือไม่ถูกจับ

ประเด็นสำคัญของ "ทฤษฎีการเสริมแรง" สอดคล้องกับ "ทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน" ของ Sutherland ในเรื่องกฎของการเสริมแรงที่แตกต่างกัน นี้สำคัญอยู่ตรงที่ว่าหากการเสริมแรงมีอยู่ในปริมาณมากมีความบ่อย และมีความเป็นไปได้สูง บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มในการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้มาก เช่น ถ้าบุคคลมีทางเลือกหลายๆทาง ระหว่างการเรียนหนัก ไปดูภาพยนตร์ กินเหล้า และไปงานปาร์ตี้ในคืนก่อนสอบ เราจะมีแนวโน้มในการเลือกที่ทำให้เราพึงพอใจในอดีต เมื่อประยุกต์ใช้กับการกระทำผิดทางอาญาแล้ว กฎของการเสริมแรงที่แตกต่างกันจะอธิบายว่า ปัจเจกบุคคลจะเลือกกระทำผิดทางอาญามากกว่ากระทำที่สอดคล้องตามบรรทัดฐาน (Conventionality) อันเป็นพฤติกรรมที่ไม่เบี่ยงเบน ถ้าเขาพบว่าการกระทำการกระทำผิดทางอาญา (ในเรื่องของปริมาณ ความบ่อย และความเป็นไปได้) จะทำให้เขาพึงพอใจมากกว่าการกระทำที่สอดคล้องตามบรรทัดฐาน ซึ่ง Akers เรียกกฎของเขาว่า "ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม" เพื่อจะนำไปเชื่อมกับทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันของ Sutherland และเขาได้นำทฤษฎีไปอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้น การอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงถูกเพิ่มเติมดังนี้

1. พฤติกรรมเป็ยงเบนเป็นการเสริมแรงที่แตกต่างกันในทางเลือกของพฤติกรรมอื่นๆ
2. พฤติกรรมเป็ยงเบนเป็นสิ่งที่สามารถพึงพอใจ เมื่อปัจเจกบุคคลอยู่ในสถานการณ์ที่เลือกปฏิบัติได้

สาระสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นนี้ หมายความว่า บุคคลมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเป็ยงเบนในการกระทำถ้า

1. พวกเขาพบว่าการกระทำเป็ยงเบนนั้นได้รับรางวัลหรือได้รับความพึงพอใจมากกว่าการกระทำที่ขัดแบบแผนปฏิบัติ
2. บุคคลมีแนวโน้มจะมีพฤติกรรมเป็ยงเบน หลังจากที่พวกเขาเปิดโอกาสรับแนวคิดการเป็ยงเบนมากกว่าแนวคิดว่าการต่อต้านการเป็ยงเบน

จะสังเกตได้จากข้อ 1 ในข้อเสนอของ Akers นี้ เป็นความหมายตามแนวคิดการเสริมแรงที่แตกต่างกัน และข้อ 2 เป็นข้อเสนอพื้นฐานข้อที่ 6 ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจทฤษฎีของ Sutherland นั้นเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงสามารถตั้งเป็นสมมติฐานในการวิจัยได้ว่า

สมมติฐานที่ 9 ยิ่งนักเรียนได้รับผลดีจากการมีพฤติกรรมเป็ยงเบนมากเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเป็ยงเบนมากขึ้น

ดังนั้น สรุปทฤษฎีทั้งหมดของในกลุ่มทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นได้ดังนี้

- การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน
- การกำหนดเอกลักษณ์ของตนเองจากตัวแบบ หรือยึดมั่นถือมั่นตัวแบบที่แตกต่างกัน
- การเสริมแรงที่แตกต่างกัน

โดยสรุปแล้วในตอนต้นของกลุ่มทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเป็ยงเบนว่า เนื่องจาก การที่นักเรียนคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเป็ยงเบน (Differential Association) ต่อมาเมื่อมีข้อเสนอว่า หากนักเรียนคบหาสมาคมกับผู้เป็ยงเบนแล้ว แต่หากไม่ได้ยอมรับเอาแบบอย่างความเป็ยงเบนนั้นมาปฏิบัติตาม ก็ไม่อาจเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็ยงเบนได้ (Differential Identification) ต่อจากนั้นทฤษฎีการเสริมแรงที่แตกต่างกัน (Differential Reinforcement) ก็กล่าวถึงว่าบุคคลกระทำผิดต่อไป เพราะว่า เขาได้รับรางวัลมากกว่าการถูกลงโทษสำหรับการมีพฤติกรรมเป็ยงเบน ซึ่งจะเห็นได้ว่าบุคคลจะไม่กระทำผิดต่อไปถ้าเขาถูกลงโทษ

ในขณะที่กลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่การควบคุมทางสังคม ได้เสนอบางรูปแบบของการควบคุมไม่ให้บุคคลกระทำผิด การขาดการควบคุมจะนำไปสู่การกระทำผิดได้ หลายทฤษฎีที่กล่าวถึงว่าเป็นการควบคุมแบบใดหรือด้วยอะไร ที่จะสามารถควบคุมพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ ดังนั้นพวกเขาจึงเสนอรูปแบบการควบคุมมากมาย ซึ่งประกอบด้วยการยับยั้ง (containment) การควบคุมทางสังคม (Social control) พันธะต่อสังคม (Bond to society) และการลงโทษ (Legal punishment) ฯลฯ ซึ่งกลุ่มแนวทฤษฎีการควบคุมทางสังคมนี้เชื่อว่า บุคคลสามารถจะปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมได้ โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ซึ่งเป็นกระบวนการควบคุมภายใน (internal control) พร้อมทั้งกระบวนการควบคุมภายนอกต่างๆ (external control) โดยการให้รางวัลและการลงโทษทางสังคมเพื่อทำให้บุคคลเกิดความผูกพันทางสังคมตามองค์ประกอบทั้ง 4

ในการนำทฤษฎีเหล่านี้ไปใช้ร่วมกันเป็นระเบียบวิธีที่น่าสนใจ เนื่องจากจะช่วยให้คำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นได้ละเอียดยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น การวิจัยในเรื่อง Adolescent Marijuana Use: a test of Three Theories of Deviant Behavior โดย Akers, Ronald L. กับ Cochran, John K. ได้ใช้ทฤษฎี Social Learning Theory, Social Bond Theory และ Anomie Theory (Strain) Theory เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆทางทฤษฎี ที่อาจมีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น ผลการวิจัยทดสอบด้วย Multiple Regression Analysis พบว่า Social Learning Theory ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากข้อมูลในการวิจัย รองลงมาคือตัวแปรอิสระจาก Social Bond Theory ส่วน Anomie Theory ได้รับการสนับสนุนทางข้อมูลน้อยกว่าสองทฤษฎีแรก นอกจากนี้จากการศึกษาของ Baker, Patricia K.S. ในเรื่อง A Multi-Theoretical approach to Adolescent Delinquency โดยใช้ 4 ทฤษฎีคือ Cultural Deviance, Social Control Theory, Strain Theory, Psychodynamics Theory พบว่า Social Control Theory มีศักยภาพในการอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับสูง แต่ไม่มีทฤษฎีใดเลยที่สนับสนุนข้อค้นพบทางทฤษฎีอย่างดีที่สุด

การศึกษาวิจัยที่คล้ายคลึงกับการวิจัยในครั้งนี้คือเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความประพฤติผิดกฎระเบียบของนักเรียน: ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร โดย ฉัตรสมุณ

พฤติกรรม (2536) โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาระดับความประพฤตินั้นของทั้งนักเรียนชั้นมัธยมต้นและชั้นมัธยมปลายสายสามัญ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความประพฤตินั้น และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความประพฤตินั้น โดยใช้ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษามี 8 ตัวได้แก่ องค์ประกอบของ Social Bond Theory ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความผูกพันต่อบิดามารดา ครู และโรงเรียน, ความยึดมั่นต่อแนวการกระทำที่สังคมยอมรับ, ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมอันเป็นแบบแผนที่สังคมยอมรับ, ความเชื่อในความถูกต้องของกฎที่มีอยู่ในสังคม รวมทั้งตัวแปรจากกลุ่มทฤษฎีการคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน ได้แก่ การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่ประพฤตินั้น การรับรู้ความรุนแรงของการลงโทษ, การรับรู้ความแน่นอนของการลงโทษ และการรับรู้ความรวดเร็วของการลงโทษ

โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้นและตอนปลายจำนวน 5 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 893 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย ตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัวมีความสัมพันธ์กับระดับความประพฤตินั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ที่พบนั้นเป็นความสัมพันธ์ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบ Stepwise เมื่อวิเคราะห์โดยรวมความผิดทุกประเภท พบว่า ตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายระดับความประพฤตินั้นคือ การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่ประพฤตินั้น และการรับรู้ความแน่นอนของการลงโทษ ซึ่งตัวแปรแรกมีขนาดความสัมพันธ์มากกว่าตัวแปรหลัง และตัวแปรทั้ง 2 ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของระดับความประพฤตินั้นได้เพียงร้อยละ 3.5 เมื่อแยกวิเคราะห์ความผิดออกเป็น 3 กลุ่ม พบว่า

1. กลุ่มความผิดขนาดเบา ได้แก่ การแต่งกายและไว้ทรงผมผิดระเบียบ มีจำนวน 415 คน (ร้อยละ 46.5) มีตัวแปรที่อธิบายความประพฤตินั้น คือ ความยึดมั่นต่อแนวการกระทำที่สังคมยอมรับซึ่งมีขนาดความสัมพันธ์สูงสุด ลำดับรองลงมาคือ การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่ประพฤตินั้น และลำดับสุดท้ายคือการรับรู้ความรวดเร็วของการลงโทษ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ร่วมกันอธิบายค่าแปรปรวนของระดับความประพฤตินั้นได้ร้อยละ 21.38

2. สำหรับกลุ่มความผิดขนาดปานกลาง ได้แก่ การสูบบุหรี่ หลบหนีเรียน และการดื่มสุราหรือของมึนเมา มีจำนวน 401 คน (ร้อยละ 44.9) พบว่า การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่ประพฤตินั้นเพียงตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับระดับความประพฤตินั้น และสามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของระดับความประพฤตินั้นได้ประมาณร้อยละ 16

3. ส่วนกลุ่มความผิดขนาดหนัก ได้แก่ ก่อการวิวาท มีอาวุธในครอบครอง ทำลายสาธารณสมบัติ สู้กับญาติหรือเสพยาบางชนิด เล่นการพนัน มีจำนวน 77 คน (ร้อยละ 8.6) พบว่ามี 3 ตัวแปรที่อธิบายระดับความประพฤติได้คือ การรับรู้ความรุนแรงของการลงโทษมีขนาดความสัมพันธ์มากที่สุดกับระดับความประพฤติผิด ลำดับรองลงมาคือความผูกพันต่อบิดามารดา ครู และโรงเรียน และลำดับสุดท้ายคือ การรับรู้ความแน่นอนของการลงโทษ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ดังกล่าวได้ร่วมกันอธิบายค่าความแปรปรวนของระดับความประพฤติผิดได้ร้อยละ 23

เพศ

- สมมติฐานที่ 10

Jang, Sung Joon(1992) ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศของเด็กวัยรุ่น ที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน ในวิทยานิพนธ์ปริญาเอกเรื่อง Sex Differences in Delinquency Among African-American Adolescents: A Longitudinal Study. State Univ. of New York At Buffalo โดยเริ่มการศึกษาจากข้อเสนอทางสังคมวิทยา 2 ประการคือประการแรก ลักษณะของแต่ละคนมีผลต่อธรรมชาติและแบบความสัมพันธ์ทางสังคมหรือไม่ ประการที่สองความสัมพันธ์ทางสังคมแม้เป็นตัวที่ไม่สมบูรณ์ในการอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่ก็กำหนดพฤติกรรมของวัยรุ่นแต่ละคนได้ ได้กลุ่มตัวอย่างจากวัยรุ่นในเมืองเป็นทั้งชาวอเมริกันและแอฟริกัน จากการศึกษาพบว่า เพศของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ทางสังคม และความสัมพันธ์ทางสังคมก็มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน วัยรุ่นชายจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากกว่าวัยรุ่นที่เป็นผู้หญิง โดยเฉพาะในแง่ของความรุนแรง นอกจากนี้ยังยืนยันว่า ทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคมคนกลุ่มต่างๆกัน(Differential Association Theory) ยังให้การยืนยันถึงเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศด้วย ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานได้ว่า

สมมติฐานที่ 10 นักเรียนเพศชาย มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากกว่านักเรียนหญิง



สรุปสมมติฐานในการวิจัย

1. จากกลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่ "การควบคุมทางสังคม"

(Social Control or Social Bond Theories Group)

1.1. จากทฤษฎี Social Bond Theory สามารถตั้งเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนที่มีความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดา โรงเรียนมากเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลงเท่านั้น

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนที่มีพันธะสัญญาต่อเป้าหมายที่สูงมากเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลง

จากข้อค้นพบในการวิจัยของ Wiatrowski นำมาตั้งเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 3 นักเรียนมีความสามารถทางการศึกษาในระดับสูงเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลง

สมมติฐานที่ 4 นักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้นเท่านั้น

1.2. จากทฤษฎี Containment Theory ได้นำมาตั้งเป็นสมมติฐานดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 5 นักเรียนมีระดับการยับยั้งจากภายในสูงเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยลงเท่านั้น

1.3. จากทฤษฎี The Deterrence Doctrine สามารถนำมาตั้งเป็นสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 6 นักเรียนถูกลงโทษหนักมากเท่าไรเมื่อประพฤติผิดระเบียบ ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรมกรรมเบี่ยงเบนน้อยลง

2. จากกลุ่มทฤษฎีที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่ "การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกัน"

(Differential Association Theories Group)

2.1. จากทฤษฎี Differential Association Theory สามารถนำมาเขียนเป็น
สมมติฐานในการวิจัยได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 7 ยิ่งนักเรียนมีความใกล้ชิดมากเท่าไรกับเพื่อนที่มักมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก็ยิ่ง
จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้นเท่านั้น

2.2. ทฤษฎี Differential Identification สามารถนำมาตั้งเป็นสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 8 ยิ่งนักเรียนยอมรับตัวแบบของพฤติกรรมเบี่ยงเบน ว่าน่าเอาอย่างมากเท่าไร ก็
ยิ่งจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้นเท่านั้น

2.3. ทฤษฎี Differential Reinforcement สามารถนำมาตั้งเป็นสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 9 ยิ่งนักเรียนได้รับผลดีจากการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากเท่าไร ก็ยิ่งจะมีพฤติกรรม
เบี่ยงเบนมากขึ้น

3. ตัวแปรเพศ

สมมติฐานที่ 10 นักเรียนเพศชาย มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากกว่านักเรียนหญิง

ดังนั้น หากรวมทฤษฎีต่างๆที่กล่าวมา เป็นกรอบทฤษฎีสังคมจิตวิทยาที่ใช้ศึกษาพฤติกรรม
เบี่ยงเบนของนักเรียนในกรุงเทพมหานครในครั้งนี้แล้ว จึงอาจกล่าวได้ว่านักเรียนระดับชั้นมัธยม
ปลายในกรุงเทพฯ จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้สึกผูกพันกับสังคมคือ
พ่อแม่ โรงเรียน, การมีพันธะสัญญาต่อเป้าหมายที่ดีในอนาคตทางการเรียนของตน, ความสามารถ
ทางการศึกษา, สถานภาพทางเศรษฐกิจ, การับยั้งภายในจิตใจ, การรับรู้ถึงความรุนแรงใน
การลงโทษของสถาบันการศึกษา กับครอบครัว, ความใกล้ชิดกับผู้เบี่ยงเบน, การยอมรับตัวแบบ
ที่เบี่ยงเบน, การเสริมแรง รวมทั้งเพศของนักเรียน (ตามตัวแบบกรอบความคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้)